O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Ватан ҳимояси — иймон рамзи

ВАТАНПАРВАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУДОФАА ВАЗИРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ МАТБУОТ ОРГАНИ
ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ПЕЧАТНЫЙ ОРГАН МИНИСТЕРСТВА ОБОРОНЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

2005 йил, **21** январь, жума № **10** (2054).
Газета 1992 йилнинг 24 июнидан чиқа бошлаган.

Пятница, **21** января, **2005** год, № **10** (2054).
Газета издается с 24 июня 1992 года.

Сотувда эркин нархда
В розницу – цена свободная

Ислом КАРИМОВ:

«Империя даврида бизни иккинчи даражали одамлар, деб ҳисоблашар эди»

Ўзбекистон Президентининг унинг мамлакатида «рангли инқилоб»лар бўлмаслигига ишончи комил

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов сўнгги йилларда Россиянинг бирон-бир оммавий ахборот воситаси учун интервью бермаган эди. Ушбу анъана икки ҳафта аввал, парламент сайлови якунланганидан сўнг бузилди — республика раҳбари Тошкентда "Независимая газета"нинг мухбирига интервью берди.

(Президент И. Каримовнинг интервьюсини 2-саҳифада ўқийсиз).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу!

Ҳурматли Президент Жаноби Олийлари!

Сизни, гўзал, бетакрор Ватанимизнинг барча фуқароларини улуғ айём—Қурбон ҳайити муносабати билан муборак ибодатни чин ихлос, имон-эътиқод ила адо этаётган ҳожиларимиз номидан қутлашга ижозат бергайсиз.

Биз, ўзбекистонлик ҳожилар она юртимизнинг келажаги буюк ва порлоқ, халқимиз ҳаёти янада фаровон, Сизнинг раҳбарлигингизда амалга оширилаётган барча хайрли ишлар бардавом ва баракотли бўлишини Аллоҳ таолодан илтижо ила сўраб дуода бўлмоқдамиз.

Айни кунда, мамлакатимизда ҳукм сураётган барқарорлик, диний бағрикенглик ва миллатлараро ҳамжиҳатлик, хусусан, республикамиздан ҳаж сафарига бораётган мусулмонларга яратиб берилаётган шароитлар Сизнинг олижаноб сиёсатингиз натижаси эканини янада теранроқ идрок этмоқдамиз.

Анъанага мувофиқ 2005 йилнинг Сиҳат-саломатлик йили деб эълон қилиниши халқимиз, айниқса, ёшларда руҳий-маънавий ва жисмоний поклик каби фазилатларни янада такомиллаштириш учун кенг имкониятлар яратади. Бу каби оқилона тадбирлар, албатта, бизларни истиқлолимиз бардавомлигини мустаҳкамлашда янги зафарлар сари руҳлантиради.

Ушбу баракотли онларда Сиз, муҳтарам Президент Жанобларига мустаҳкам саломатлик, бахт-саодат, она Ватан тараққиёти, халқимиз тинчлиги ва фаровонлиги йўлидаги хайрли ишларингизда Ўзи мададкор бўлишини Яратгандан сўраб дуо қилиб қоламиз.

Ўзбекистон ҳожилари.
Маккаи мукаррама.

СЕНАТ САЙЛОВИ ЯКУНЛАНДИ

Мамлакатимизда Олий Мажлиснинг юқори палатаси - Сенат аъзоларининг сайлови ниҳоясига етди. 20 январь куни Наманган, Сурхондарё ва Тошкент вилоятларида халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларининг қўшма мажлислари бўлиб ўтди.

Уларда мазкур давлат ҳокимияти вакиллик органлари депутатларидан ҳар бир ҳудуд бўйича Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатига олти нафардан вакил сайланди. Яширин овоз бериш қонунда ва Марказий сайлов комиссияси томонидан тасдиқланган Низомда белгиланган тартибда амалга оширилди.

Таъкидламоқ лозимки, Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва сайлов тўғрисидаги миллий қонунчиликда кўзда тутилган тартиб ва муддатларда Сенатга бўлиб ўтган илк сайлов юксак савияда ташкил этилди. Маҳаллий Кенгашлар депутатлари ўз сафларидан олий давлат вакиллик қонун чиқарувчи органи - Олий Мажлисда тегишли ҳудуд манфаатларини муносиб намоён этишга лаёқатли вакилларни сенатор этиб сайладилар.

Халқимизнинг икки палатали парламентни шакллантириш борасидаги хоҳиш-иродасини рўёбга чиқаришга қаратилган ушбу улкан ижтимоий-сиёсий тадбир мамлакатимизда демократик ҳуқуқий давлат ва эркин фуқаролик жамияти барпо этиш йўлидаги яна бир муҳим қадам бўлди.

(ЎзА).

АВИАЦИЯ ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН

Тошкентда МДҲ давлатлари авиация хавфсизлиги хизматлари вакилларининг халқаро йиғилиши бўлиб ўтди. Уни «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси ташкил этди.

Йиғилишда Россия, Украина, Қозоғистон, Қирғизистон, Туркманистон, Озарбойжон ва Ўзбекистоннинг 20 та аэропорти ва давлат авиация назорати хизматлари етакчи мутахассислари, транспорт соҳасида ишлайдиган ҳарбийлашган тузилмалар вакиллари иштирок этди. Иштирокчилар МДҲ мамлакатлари аэропортларида, хусусан, Ўзбекистонда авиация хавфсизлиги, қўриқлаш-тартибот тадбирлари, авиация хавфсизлигини таъминлашга оид меъёрий-ҳуқуқий база аҳволи билан боғлиқ қатор масалаларни кўриб чиқди.

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясининг бош директори В.Тян ҳозирги пайтда халқаро террорчиликка қарши кураш, умуман, авиация хавфсизлиги даражасини кучайтириш масалаларини ўзаро ҳамжиҳатлик ва ёрдам асосида ҳал қилиш зарурлигини таъкидлади.

Мамлакатимизда бу ишни янада кучайтиришга доир барча керакли чора-тадбирлар кўрилмоқда. «Ўзбекистон ҳаво йўллари» МАК хавфсизлик тизими МДҲда энг яхшиларидан бири ҳисобланиши ҳам бежиз эмас. Президент Ислом Каримов маҳаллий авиация тармоғини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратмоқда. Ҳозирги кунда парвозлар хавфсизлиги таъминланган ҳолда компанияни замонавийлаштириш дастури амалга оширилмоқда. Бироқ бунинг учун фақат ҳукуматнинггина саъй-ҳаракатлари етарли эмас. Авиация хавфсизлигини таъминлаш ва йўловчиларни ўз манзилига етказиш учун биргаликда минтақавий саъй-ҳаракатларни амалга ошириш керак.

Аэропортлар ва «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси хизматлари раҳбарлари ҳамда мутахассислари йўловчилар хавфсизлиги масалаларида ҳарбийлашган тузилмалар билан ҳамжиҳатлиги, объектларни қўриқлаш борасида кўрилаётган чора-тадбирлар, йўловчиларга хизмат кўрсатиш технологиясини такомиллаштириш, рўйхатдан ўтиш вақтини қисқартиришга оид ишлар хусусида сўзлаб берди.

Йиғилишда ҳозирги кунда меъёрий-ҳуқуқий базани такомиллаштириш, барча жойларда назорат-ўтиш постларида энг янги техника воситаларини жорий қилиш, ходимларни мунтазам ўқитиш, МДҲ мамлакатларидаги ҳамкасблари билан тажриба алмашиш, кундалик фаолият ва кескин вазиятларда ўзаро ёрдам каби масалалар катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди.

Бу борада «Пулково» (Санкт-Петербург) давлат федерал шўъба корхонаси бош директори ўринбосари вазифасини бажарувчи Е. Степановнинг тажрибаси қатнашчиларда катта қизиқиш уйғотди. Бу корхонада мутахассисларнинг авиация хавфсизлиги бўйича тренинглари мунтазам ўтказилади, замонавий текшириш ва қўриқлаш техникасидан фойдаланилмоқда. Хусусан, ҳозирча ягона бўлган нейтрон анализатори татбиқ этилган. Унинг ёрдамида радиация ва портловчи моддаларни тўғри аниқлаш мумкин.

Йиғилиш иштирокчилари ҳамжиҳатликни янада такомиллаштириш, авиация хавфсизлигини кучайтириш масалаларида ўзаро ёрдам бериш бўйича қатор таклифларни киритди.

В.НИКОЛАЕВ,
ЎзА мухбири.

Биз ҳеч кимдан
кам эмасмиз,
ҳеч кимдан
кам бўлмаймиз ҳам!

ЮРТ ДОВРУҒИНИ ЁЙГАН ОФИЦЕР

«Эътироф» деган тушунча бор. Одатда кимгадир тан берилганда, кимнидир, нимани дир тан олинганда эътироф этилади. Истиқлолга эришганимиздан кейин турли соҳаларда – иқтисод, сиёсат, спорт, маданиятда халқаро майдонда тез-тез эътироф этилмоқдамиз. Ҳа, ҳа Ўзбекистон эътироф этилмоқда, унинг фарзандлари эътироф этилмоқда. Рустам Қосимжонов ўзбек номини, Ўзбекистон номини жаҳон узра баланд кўтарганда, Артур Григорян юрт довруғини дунёга ёйганида юраклари фахрдан, ғурурдан ҳапқирмаган одам қолмагандир. Ҳа, улуғ неъмат—истиқлол миллий ғуруримизни уйғотди. Биз кечагина дунёга юз тутган миллат эмаслигимизни, буюкларимиз, буюк тарихимиз жаҳон тамаддунида беқиёс ўрин эгаллашини исботлаяпмиз.

Бугунислоҳотлар сабаб шаклланаётган ҳарбийларимиз ҳам дунёга ўз сўзларини айтишмоқда. Амир Темур, Жалолиддин Мангубердидек буюк саркардаларнинг авлодлари эканликларини исботлашаяпти. Ана шундайлардан бири капитан Пўлатжон Сотиволдиев бўлади. Ўзбекнинг бу мард ўғлони Буюк Британия қироллик ҳарбий академиясининг олий мукофоти – «Шараф шамшири» билан тақдирланди. Келинг, даставвал бу академия ҳақида маълумот берсак. Буюк Британиянинг Сандхёрст қироллик академияси бундан қарийб 300 йил муқаддам ташкил топган. Ҳар йили унда 800 га яқин ҳарбий таҳсил олади. Академия мамлакат қуролли кучлари учун мутахассислар тайёрлайдиган энг нуфузли ўқув юрти ҳисобланади. Мамлакатнинг кўпгина юқори лавозимдаги ҳарбийлари, бир қатор хориж давлатларининг етакчи ҳарбий мутахассислари мазкур академияда таҳсил олишган. Кэмбриж, Оксфорд ва Англиянинг кўзга кўринган машҳур университетлари битирувчилари ушбу академияга талпинишади. Шунинг ўзи ҳам ушбу ўқув масканининг мавқеини кўрсатади. Унга ўқишга кириш ҳам ўз-ўзидан бўлмайди. Академия тингловчиси бўлиш учун академик ва ҳарбий билимлардан тузилган мураккаб тест синови, жисмоний тайёргарлик синовидан ўтиш лозим. Англиянинг Бейконсфилд шаҳрида тил тайёргарлиги курсини муваффақиятли якунлаган ўзбек ўғлони учун академияга ўқишга киришга ортиқ тўсиқ қолмади. Ҳа, фақатгина хорижий тил – инглиз тили нуқтаи назаридан унинг олдида тўсиқ бўлиши мумкин эди. Инглиз тилини пухта эгаллаган ўзбек офицери интеллектуал салоҳияти юксак эканлигини исботлаб, юқори балл тўплаб, кўпчилик номзодларнинг ҳавасини келтириб, ўқишга кирди. Буни қарангки, у МДҲ давлатларидан ягона вакил экан. Андижонда лицейда олган таҳсили, айниқса, Чирчиқ олий танк қўмондонлик-муҳандислик билим юртида ўрганганлари роса асқотди-да. Ахир, олий ҳарбий билим юртида замонавий илмларни эгаллаб, уни олтин медалга тугатган. Йигит бир ишнинг этагидан тутдими, уни охиригача етказадиган қатъийлардан. «Мен Ўзбекистон ҳарбийсиман. Демак, Ватанимнинг, халқимнинг юзиман. Менга қараб, билимим, ўзимни тутишим, дунёқарашимга қараб, халқимга, Ўзбекистонимга баҳо беришади. Шунинг учун бу масъулиятни доимо ҳис қилишим керак», деди офицер Сотиволдиев ўзига-ўзи. Ана шу принципга у охиригача содиқ қолди. Уч ўқув семестрида ҳам академик билимлар, ҳарб илми, жанг олиб бориш тактикаси, қўмондонлик тайёргарлиги, жамоатчилик билан алоқалар, жисмоний машғулотлар, хуллас, барча-барча фанлардан юқори балл тўплаб, курсдошларини ортда қолдирди. 15 дан зиёд мамлакатдан келган вакиллар, британияликлар жами 270 га яқин ҳарбийлар – Пўлатжоннинг курсдошлари унга ҳавас қилишди. Ўзбек ўғлони ҳақида, юртимиз, халқимиз ҳақида тасаввурлари кенгайди. «Ўзбекистонлик ҳарбийнинг билим доираси кенг экан. Юртида таълим-тарбияга эътибор улкан бўлса керак», «Нимасини айтасан, ўзбек деганда дунёқараши кенг, интеллектуал даражаси юксак одамлар кўз олдимда намоён бўлаяпти». Курсдошларининг ўзаро суҳбатларида, орқаворотдан гапирганларида бундай гапларни кўп эшитди, Қуролли Кучларимиз офицери.

Ниҳоят, академиянинг битирувига бағишланган парадга навбат келди. Битирувчиларда, айниқса, офицер Сотиволдиевда ҳаяжон ҳарорати баланд. Ахир, Андижонда – оддийгина бир оиладан етишиб чиққан ўғлон шундай нуфузли академияда ўқиб, битиришини ким ўйлабди, дейсиз. Бунинг устига тантанали парадда қиролича хонадони вакили шаҳзода Эдвард ҳамюртимизга академиянинг олий мукофоти – «Шараф шамшири»ни топширди. Анъанага биноан бундай мукофот икки кишига – маҳаллий ва хорижлик ҳарбийга топширилади. Ҳа, куч билим ва тафаккурда, деганлари шу-да. Сандхёрст битирувчилари шарафига ўтказилган тантанали қабул маросимида академия бошлиғи генерал-майор Ритчи ўзбек ҳарбийсининг муваффақиятини эътироф этди.

Айни пайтда капитан П.Сотиволдиев қисм командирининг ўринбосари. Офицер Алишер Муҳтарамов хизмат қилаётган жамоада бурчини ўтаяпти. Ортда қолган йилда унга «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати марказий кенгаши қарори билан «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони берилди.

Яқинда, яъни, Ватан ҳимоячилари куни арафасида Ўзбекистон довруғини дунёга ёйган бу офицер билан учрашдим. «Айни мавсумда жамоамизда катта лейтенант Илҳом Қаландаров, лейтенант Фарруҳ Слямбаев, сержант Зубай Ҳусаинов, кичик сержантлар – Алишер Ўринов, Олим Ҳосилов, оддий аскарлар – Рўзметов, Гупаловлар бошқаларга намуна бўлишмоқда. «Шараф шамшири»га келадиган бўлсак, ҳар бир ўзбек ўғлони , юрти, халқи билан фахрланувчи ҳар бир инсон амалга ошириши лозим бўлган ишни қилдим. Ҳа, ўзбек ҳеч кимдан кам бўлмаган, кам бўлмайди ҳам», дейди жумладан у.

Юрагида, қалбида миллатнинг бир жажжи қиёфаси яшаётган бу ўғлон тимсолида юртим истиқболини кўрдим. Дунёга ўзбек бўлиб, Ўзбекистон бўлиб қайта юз очаётган юртимни кўрдим.

Майор Алижон САФАРОВ,
«Ватанпарвар» мухбири.

ТАЛАБАЛАР ФАОЛ БЎЛИШДИ

Бухоро давлат университети ҳарбий кафедрасида ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга устувор аҳамият берилади. Оммавий ватанпарварлик тадбирлари доирасида талабалар ўртасида турли хил спорт мусобақалари, саф қўшиқлари, сафдаги ҳаракатлар, қолаверса, деворий газеталар ва жанговар варақлар бўйича танловлар бўлди. Таъкидлаш жоизки, офицерлардан – капитанлар С.Маджидов, Э.Қурбонов, резервдаги офицерлардан катта лейтенант Я.Файзиев, лейтенантлар - Р.Исмаилов, У.Рўзиев, талабалардан Иброҳим Ғуломов, Жасур Қосимов, Икром Нуров, Жасур Латипов, Дилмурод Бекпўлатовлар фаол бўлишди.

Ватан ҳимоячилари кунига бағишлаб ўтказилган тадбирлар ҳам кўтаринкилик руҳида ўтди.

Капитан Ў.ТЕМИРОВ.

САФДА СИНАЛГАН ДЎСТЛАР

Халқимизда, «дўстинг кимлигини айтсанг, сенинг кимлигингни айтаман» деган пурҳикмат мақол бор. Бу бежиз айтилмаган. Зеро, кишининг характери, ўзига хос жиҳатлари ҳар доим ҳам яққол кўзга ташланавермайди. Табиийки, унинг дўсти ҳам ана шундай фазилатлар мослигига хос равишда пайдо бўлади. Соддароқ қилиб айтганда, ўзаро мувофиқлик, бир-бирини тўғри қабул қилиш. Демак, кўриниб турибдики, дўст – бу юзингиз. Агар дўстингиз танти, мард ва ҳалол бўлса, сизда ҳам шундай фазилатлар бор. Ёки аксинча. Ахир ҳеч қачон яхши хулқ эгаси бўлган шахс фирибгарни ўзига дўст тутмайди-ку.

Қуйида эътиборингизга ҳавола қилаётган мақолада жанговар сафларда бир-бирини қўллаб, эъзозлаб келаётган икки қадрдон дўстнинг хизмат фаолияти ҳақида ҳикоя қилмоқчимиз.

Шартнома бўйича хизмат кичик сержантлари—Собиржон Йўлдошев ва Сайфиддин Алламуродовга қисмда кўпчилик ҳавас қилишади. Чунки улар жанговар-ўқув машғулотлари, дала машқлари, ижтимоий-сиёсий ҳамда жисмоний тайёргарликларда доимо фаол ҳаракат қилиш билан бирга, ҳаётда ҳам самимий ва дилкаш инсонлар. Эътиборли томони, ҳар иккала кичик командир бир вақтда шартнома асосида хизматни бошлаган. Иккаласи ҳам бўйдоқ, иккаласи ҳам Сурхондарё вилоятининг Жарқўрғон туманидан. Режалари ҳам бир хил, яъни, жанговар хизматда юксак чўққиларни забт этиш. Қолаверса, уларнинг сержантлар тайёрлаш мактабида ҳам бирга таҳсил олганини эсласак, мавжуд дўстлик туйғусининг анча чуқур илдиз отганини сезиш қийин эмас.

Хуллас, офицер Илмдар Илясов хизмат қилаётган ҳарбий қисмда хизмат сафарида бўлган чоғим улар ҳақида эшитиб, улар билан суҳбатлашиш фикрига келдим. Қаршимда бутун вужудидан ёшликнинг куч-қувввати ёғилиб турган, воҳа ўғлонларига хос полвонлардек чайир, нигоҳлари ҳушёр ва маъноли икки жангчи намоён бўлди. Тезда суҳбатга киришиб кетдик.

—Хизмат, жанговар қайноқ муҳит бизга жуда ёқади,—дейди кичик сержант Собир Йўлдошев.—Дўстим ҳарбу зарб илмини пухта эгаллашда ҳамиша илғор, доим ўзини кўрсатишга ҳаракат қилиб келади. Спорт нормативларини аъло бажариши, нишонга бехато отиши, бунинг устига зеҳнининг ўткирлигию, интеллектуал даражасининг ҳам юқорилиги туфайли тез-тез маслаҳат сўраб, мурожаат этиб тураман. Астойдил кўмаклашади. Ҳали бирор марта ишончдан қолмаган. У билан нафақат разведкага, балки ҳар қандай мураккаб топшириққа ҳам бемалол бирга бориш мумкин.

—Мен эса дўстим Собирнинг ижобий фазилатларидан доим хурсандман,—деди кичик сержант Сайфиддин Алламуродов. – У қисмимизда ўз сўзига эга бўлган ҳурматли посбонлардан. Айниқса, ёш аскарларга жанговар санъат билимларини ўргатишга чин юракдан ёндашиши, бу борада офицерларга яқиндан ёрдам бериб келиши билан ҳам доим эътиборда. Доимий тайёргарлик машқларидан ташқари кураш билан мунтазам шуғулланади. Полвон халқини эса биласиз, ҳалол бўлишади. Мусобақа ва тадбирларда фаол иштирок этиб, кўпинча аъло натижаларни қайд этади ва бизни шодлантиради. Мен унга ўзимга ишонгандек ишонаман.

Ҳа, дарвоқе, ишонч энг катта ютуқ демакдир. Бу даражага эришиш осон эмас. Бир-бирини сафларда синаб, қалин дўст тутинган бу икки шунқор аллақачон мазкур шарафга эришишган. Уларнинг дўстлигидан ота-оналари ҳам хурсанд бўлишган.

«Биз бир-биримизнинг ота-онамизни чуқур ҳурмат қиламиз. Биримизнинг ота-онамиз иккинчимизга ҳам ота-она. Оилавий борди-келди муносабатлари аллақачон бошланган, яъни, биз ва уйимиздаги катталар ўртасида. Келажакда ўзимиз оила қургач, ушбу анъанани яна давом эттирамиз», дейишди улар. Бир оз ҳазил аралаш, «кўп жиҳатдан ўхшаш экансизлар. Тағин икковингизниям тўйларингиз бир кунда бўлиб қолмайдими?», деган саволимга, «Йўқ, бир-бирамизсиз тўй қилмаймиз. Бир кунда эмас, бир ой ичида навбатма-навбат уйланишни режалаштиряпмиз», деган жавобни олдим.

Халқ осойишталигини сақлаш учун шарафли вазифага киришган довюрак посбонлар Қуролли Кучларимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар самараси, сержантлар ўрни ҳақида ҳам жўшиб гапиришди. Унга кўра Собиржон, «Армия сафларида сержантлар ўрни юксак. Биз кўп нарса билишимиз, ўрганишимиз, шунингдек, олган билимларимизни аскарларга ўргатишимиз керак. Ушбу амаллар давр тақозоси», деди. Сайфиддин эса, «Юртбошимиз биз сержантларни, «Аскарларнинг устози» деб атади. Бу бежиз эмас. Биз олган билимларимизни ҳаётга татбиқ этишимиз, офицерлар билан аскарлар ўртасида муҳим ва мустаҳкам кўприк бўлмоғимиз зарур. Ҳаракатларимиз, интилишларимиз ана шунга қаратилган. Масъулиятни ҳис этамиз, машаққатлардан ортга чекиниш йўқ!», деган фикрларни билдирди.

Уларнинг ўринли мулоҳазаларига қўшиламан. Профессионаллик йўлида шаклланаётган миллий армиямизнинг бўлажак профессионаллари билан хайрлашар эканман, уларни жасорат сари олға ундаган мустаҳкам туйғу, доимий далда нима экани билан қизиқдим.

—Ватан туйғуси! — бир овоздан жавоб беришди ўғлонлар. — Доимий далда эса мунис оналаримиз дуоси. Онамизни, улар осойишталигини ўйласак, ҳар қандай қийинчилик, машаққатлар ҳам асло билинмайди. Шу ўринда жангчиларга, «Онангни эсга ол, мустаҳкам ирода ҳис этасан» демоқчи эдим. Зеро, она бешикни тебратса, бешик ичидаги паҳлавон дунёни тебратади. Ибтидо эса оналардан.

Оналар осойишталиги, гўдаклар қувончи, гўзал турмуш абадийлигини асраш йўлида шарафли ва машаққатли хизматга бел боғлаган довюрак ўғлонларимиз билан дилдан суҳбатлашиб, бу ҳақда муштарийларимизга ҳам маълумот беришдан шод бўлдим. Ёдингизда бўлса, мақоламиз аввалида дўстлик ҳақида мулоҳаза юритган эдик. Дўстлик бизни бирлаштиради. Бирлашган эса ўзади. Ана шу буюк туйғу ҳар бирингизга ошно бўлсин, азиз мухлислар.

Лейтенант
Ёшин ҲАКИМОВ,
«Ватанпарвар» мухбири.

ПУЛЬС ПЛАНЕТЫ

Члены сената США от демократической партии намерены отложить утверждение кандидатуры Кондолизы Райс на пост госсекретаря. Об этом сообщил пресс-секретарь главы фракции демократов в сенате Джим Мэнли. По его словам, сенаторы хотят еще раз провести дебаты по кандидатуре Райс.

●

На Тайване зарегистрировано землетрясение силой 5,4 балла по шкале Рихтера. Эпицентр подземного толчка, зарегистрированного в 10.47 мск, находился в центральном Тайване. В Тайбэе раскачивались небоскребы, передают местные власти. Сообщений о пострадавших и разрушениях не поступало.

●

Леонид Кучма поздравил Виктора Ющенко с победой на выборах президента Украины, сообщили в пресс-службе президента Украины.

●

К забастовкам во Франции, которые продолжаются уже третий день, в четверг присоединились учителя. Государственные служащие протестуют против реформ, проводимых правительством, в рамках которых снижено число рабочих мест. Ожидается, что некоторые школы во Франции будут полностью закрыты.

●

18-летняя девушка умерла от птичьего гриппа в одной из больниц Хошимина, сообщают вьетнамские источники. По их данным, девушка была госпитализирована 6 января. Кроме того, зафиксировано заболевание птичьим гриппом на севере страны. Всего в результате новой вспышки заболевания птичьим гриппом погибли 26 вьетнамцев и 12 жителей Таиланда.

●

Австралийские власти официально признали, что целью атаки террористов-смертников в среду в Багдаде, в результате которой погибли двое иракцев и получили ранения двое австралийских военных, было посольство этой страны.

●

Представители израильских и палестинских спецслужб договорились о координации совместных усилий для предотвращения террористических атак против Израиля.

●

Золотовалютные резервы России за период с 7 по 14 января 2005 года сократились со $124,6 млрд. до $120,1 млрд. Об этом сообщил департамент внешних и общественных связей Центрального банка России.

(По страницам Интернета).

Ислом Каримов: «Империя даврида бизни иккинчи даражали одамлар, деб ҳисоблашар эди»

— Ислом Абдуғаниевич, 2004 йил МДҲ мамлакатлари учун Украинадаги "зарғалдоқ инқилоби" билан якунланди. Кўпчиликнинг фикрича, Грузия ва Украинада сўнгги пайтларда содир бўлган воқеаларда Ғарбнинг таъсири бор. Нима деб ўйлайсиз, Ғарб Ўзбекистондаги вазиятга ҳам таъсир кўрсата оладими?

— Бу оддий савол эмас, мен бу ҳақда кўп ўйлайман. Назаримда, бу турдаги инқилобларда албатта бир неча омил мавжуд бўлади. Бу борада Ғарбга асосий роль ажратилишига мен унчалик мойил эмасман.

Бундан ҳам муҳимроқ бир омил борки, у ҳам бўлса, қатор йиллар давомида мамлакатда аста-секин тўпланиб борадиган ички норозилик кайфиятидир. Иккинчи омил эса, давлатнинг ижтимоий-иқтисодий соҳадаги сиёсати билан боғлиқ. Шунингдек, ҳукуматнинг аҳоли билан алоқаси қанчалик мустаҳкам экани, улар ўртасида мулоқотнинг мавжуд ёки йўқлиги ҳам ғоят муҳим аҳамият касб этади. Энг ёмони, ҳокимият билан халқнинг муносабати [illegible] "сўзлашуви"ни эслатадиган ҳолатдир. Бундай вазият [illegible] ҳокимияти билан уни сайлаган халқ ўртасида вужудга келмаслиги керак.

Фақат юқорида зикр этилган ана шу ҳолатларнинг барчасини кўриб чиқиб, уларни баҳолагандан кейингина ташқи таъсир омили ҳақида сўз юритиш мумкин. Ишонч комилки, бундай таъсир мамлакатларнинг ҳаётида — ижтимоий, иқтисодий ва сиёсий жабҳаларда ўз ечимини топмаган масалалар йиғилиб, жамиятда норозилик ўсиб борган бир вазиятда юзага келиши мумкин. Табиийки, ҳар қандай жамиятда ҳам қандайдир норозилик мавжуд бўлади, аммо мен норозилик кайфиятлари авж нуқтасига чиқиб, [illegible] вазиятни назарда тутаяпман. Токи жамиятнинг ўзи кескин ўзгаришларга тайёр бўлмаса, агар одамларнинг сабр косаси тўлмаса, ҳеч қандай Америка, ҳеч қандай Европа воқеаларни ўзи хоҳлаган ўзанга бура олмайди.

Шу сабабли мен Ўзбекистонда Украина ёки Грузия сценарийси такрорланиши мумкин, деб ўйламайман. Бу ўринда гап менинг давлат раҳбари сифатида бундай ҳолатга қарши чоралар кўришимда эмас, балки бунда фуқароларнинг ўзи буни истамаслиги муҳимроқ аҳамиятга эга. Нега деганда, улар бир пайтлар СССР Олий Совети халқ депутатлари съездларида [illegible] "тил-забони йўқ, қиёфасиз кўпчилик", деб аталган одамлар эмас. Улар бугун ўз мамлакатида, ўз юрти учун, келгуси авлодлар тақдири учун масъулиятни чуқур ҳис қилиб яшайдиган инсонлардир.

Империя даврида бизни иккинчи даражали одамлар, деб ҳисоблашган. Ҳолбуки, бизга нисбатан шундай фикрда бўлганлар одамларимиз бошқача тарбия кўрганини, улар собиқ иттифоқнинг бошқа ҳудудларида содир бўлган кўп воқеаларнинг ўз юртларида такрорланишига сира ҳам йўл қўймаслигини англамас эдилар. Яъни, одамларимизнинг менталитети ўзгача, тушунчаси [illegible].

Лекин, шунга қарамай, бу бизнинг 90-йилда ўз танлаган йўлимиз — демократик янгиланиш, фуқаролик жамиятини қуриш йўлидан қайтишимиз мумкин, деган фикрни англатмайди. Фақат ҳар ким бу йўлни ўзига хос йўсинда босиб ўтади. [illegible]

Шу сабабли, агар биз ўзимиз замин яратиб қўймасак, ижтимоий жараёнларга [illegible]

— Лекин "бахмал инқилоб" [illegible]

— Бу ерда кўп нарса [illegible] 1995 йилдан бошланди. [illegible]

[illegible] бораётганига, улар қандай манбалардан молиялаштирилишига аҳамият берадиган бўлсак, [illegible] ойдинлашади. Дарвоқе, биз ҳозир Ўзбекистонда мана шундай маблағлар ва грантларнинг қандай лойиҳаларга йўналтирилаётганини кузатиб бормоқдамиз. Мақсадимиз — ана шу лойиҳалар ҳақиқатдан ҳам инсонпарварлик мақсадларини кўзлайдими ёки бу навбатдаги "ранглик инқилоб"га пинҳона тайёргарлик — шуни аниқлашдан иборат.

Сир эмас, бизда фаолият кўрсатаётган халқаро ташкилотлар ҳар доим ҳам олижаноб ниятларни кўзлайвермайди. Айтайлик, "XXI аср лидерлари" каби мавзуларда ўтказиладиган семинарлар [illegible] ёшларга "[illegible] ёрдам" бериш, бироқ бунда улар энг аввало, ўз [illegible]ди. Сўнгра чет элда [illegible] уюштирилади, уларда турли симпозиум ва семинарлар давомида бу одамларнинг [illegible] билан таъсир [illegible] уларнинг "дунё [illegible]" [illegible] кишилар [illegible] уларга яқин [illegible] умуман ҳеч қандай [illegible], деган фикр сингдирилади. [illegible] воқелигимиз[illegible] [illegible] ўн қадам", [illegible]. Кейинчалик [illegible] пайдо бўлган [illegible] фуқароси [illegible] уюштиради. Ана шу қадамлар қайси томонга йўналтирилган?!

Энг қизиғи, бир қараганда жавоб талаб қилмайдиган ушбу саволга Қозоғистон [illegible] юқори мартабали вакилларидан бири жавоб берди. Унинг [illegible]а, бу одамлар — [illegible]истлар, улар [illegible]н Ўзбекистонга [illegible]. Гўёки бунинг сабаби — Қозоғистонда [illegible] этиқод эркинлиги [illegible] демократик меъёрларга [illegible], шу боис ашаддий [illegible] мамлакатга қарши [illegible].

Бироқ Қозоғистон имзолаган ўнлаб [illegible] ўз ҳудудида қўшни давлатларга қарши [illegible] плацдармлар [illegible] йўл қўймаслик мажбуриятини [illegible]. Чамаси, генерал буни [illegible] чиқарганга ўхшайди.

Умуман, ғалати бир мантиқ юзага келмоқда: экстремистлар бизга қарши, чунки биз уларни таъқиб қилиб, фаолиятига йўл қўймаяпмиз. [illegible] эмас, маъ[illegible]. Қўшни давлатда эса юқори [illegible] расмий нуқтаи назарни [illegible], деган таассурот [illegible]. Бу эса ташвиш уйғотмасдан [illegible].

[illegible] навбатдаги тўнтаришга [illegible] Қирғизистонда вужудга [illegible] ҳолатдир. [illegible] очиқ гапирди. [illegible] "демократия [illegible]" [illegible] йўналтирилган [illegible] Ғарбдан келаётганлигини ҳам айтди. Мен ундан, [illegible] нима сабабдан содир бўлаётган [illegible] қарши турмайсиз, [illegible] кўрмайсиз, деб сўраган эдим, [illegible] қўлимдан келмайди, [illegible] бунга нима деса бўлади?

[illegible] вазият бу даражага бориб етмайди, Грузия ва Украинадаги каби воқеалар Ўзбекистонда рўй бермайди. Одамлар бундай уринишлар ортида қандай мақсадлар ётганини тушунишлари ва бундай режаларнинг амалга [illegible] келажакимизга яхшилик [illegible].

— Ўзбекистон жиддий ўзгаришлар бўсағасида турибди. Жумладан, яқинда доимий равишда фаолият юритадиган икки палатали парламентга сайловлар бўлиб ўтди. Мамлакатнинг яқин келажагидаги [illegible] қандай тасаввур қиласиз?

— [illegible] Доимий равишда фаолият юритадиган профессионал парламентнинг шакллантирилиши [illegible], давлатни [illegible] ўзгаришлар [illegible] асосига [illegible]. [illegible] ҳокимияти[illegible] асосларини [illegible] мустаҳкамлай оли[illegible].

— Бу қандай натижа беради?

— [illegible] пировард натижаси [illegible] давлатни барпо [illegible] демок[illegible] бора ўринли[illegible] кўп такрор[illegible] ифода[illegible]: биз кураётганлар [illegible] талабларига жавоб [illegible] йўл қўймай[illegible] Диктатура, де[illegible] нарса — [illegible] зўравонликдир. [illegible] битта одам[illegible] зўравонли[illegible] хос яккаҳо[illegible] сабабли парла[illegible] ҳам, ҳукумат ҳам қанчалик кучли ва мустақил бўлса — биз янги аср талабларига шунчалик кўпроқ жавоб бера оламиз.

Менинг фикрим бўйича, шундай мутаносиблик энг аввало мамлакатда адолат қарор топишида намоён бўлади. Албатта, мутлақ ҳақиқат сингари мутлақ адолатнинг ҳам бўлиши мушкул. Лекин шунга қарамай, одамлар доимо адолатга интилиб келган ва интилади, унга умид боғлаб яшайди. Халқимизда шундай гап бор: ҳокимият курсисида ўтирганларга инсоф берсин, улар адолатли бўлсин. Ўйлайманки, ҳар бир ҳокимият тармоғи чинакам адолатли бўлганда (бунинг учун улар аввало мустақил бўлиши керак), кучларнинг шундай нисбати вужудга келадики, бунда диктатга, якка ҳокимликка ўрин қолмайди, одамлар ўзларини янада эркин ҳис этади ва уларда ўз қобилиятларини рўёбга чиқариш имконияти ортади.

Албатта, биз ҳозир демократик давлат қуришнинг бошланғич даврини бошимиздан кечираяпмиз, бу жараён учун муайян вақт керак, лекин бизни шоширувчилар ҳам топилади. Бироқ бу масалада шошма-шошарликка йўл қўйиб бўлмайди. Ахир, биз ҳозирча кўпроқ бу давлатнинг шаклу шамойилини яратиш устида иш олиб боряпмиз, аммо, энг муҳими — уни маъно-мазмун билан тўлдиришдир. Америка ҳам 200 йилдан буён ўз Конституциясининг моҳиятини тўлдириб келяпти-ку. Янги парламент депутатлари ҳам, вазирлар ҳам, суд ҳокимияти раҳбарлари ҳам ана шундай тушунчалар асосида фикрлашлари керак.

Масаланинг муҳим жиҳати — ислоҳотларнинг одамлар ҳаётига қандай таъсир кўрсатаётганида. Биз нафақат сиёсий жабҳани, балки иқтисодиётни ҳам, ижтимоий ҳаётни ҳам, маънавий-ахлоқий соҳани ҳам ислоҳ қилишимиз зарур. Бу ғоят кенг кўламли ислоҳотлар бўлиб, биз уларни комплекс тарзда ҳал қилиш орқалигина ўз мақсадларимизга эриша оламиз. Янги парламент олдида турган энг долзарб вазифа — ислоҳотларга асос бўладиган сифатли қонунларни яратишдир. Чунки, айнан тегишли қонунчилик асосининг етишмаслиги кўпдан буён ўз ечимини кутиб турган аксарият муаммоларни ҳал қилишга халақит бермоқда.

Масалан, бугунги кунда мамлакатимиз ялпи ички маҳсулотининг 36 % ни бераётган кичик бизнес билан боғлиқ айрим муаммолар бор. Албатта, бу натижа ҳам ёмон эмас, лекин мен масалани бошқача, яъни бу кўрсаткични 50-60 % даражасига кўтариш тарзида қўймоқчиман. Чунки, кичик бизнес ишсизликни қисқартириш, янги шароитга тезкорлик билан мослашиш, ўз фаолиятини қайта ташкил этиш имконини беради. Ва табиийки, шунда иқтисодиётимиз соғлом, жаҳон конъюнктураси ва рақобати қонунларига осон мослаша оладиган бўлади.

Ёки, масалан, биз судларимизни мустақил деб атаймиз. Ваҳоланки, ҳали бунга тўла эришганимиз йўқ. Қонунларимиз қанчалик мукаммал бўлмасин (ҳақиқатда ҳам улар энг замонавий талабларга жавоб беради), лекин мустақил суд тизимига эга бўлмасдан туриб, бу қонунларни тўлақонли равишда қўллаш амримаҳол. Ҳатто бугунги кунда Ўзбекистон аҳоли жон бошига нисбатан маҳбуслар сони (жами 39 минг киши) бўйича МДҲ давлатлари орасида энг яхши — охирги ўринни эгаллашини инобатга олган тақдирда ҳам бунга эришиш қийин.

Прокуратуранинг бу масаладаги ролига ҳам жиддий тузатишлар киритиш лозим. У жазоловчи идора эмас, биринчи навбатда фуқаролар манфаатини, жумладан, уларни давлат тазйиқидан ҳам ҳимоя қиладиган орган бўлиши керак. Тасаввур қилиб кўринг, одамларнинг онгида чуқур илдиз отган қарашларни ўзгартириш, ҳуқуқ-тартибот ходимлари, бутун адлия идоралари давлат манфаатларини эмас, фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишига эришиш учун қанчалик катта, аниқ мақсадларга йўналтирилган ишларни амалга ошириш даркор. Шундай тушунча, шундай қараш қон-қонимизга, вужудимизга сингиб кетиши лозим. Биз шу мақсадда мактабларимизда "ҳуқуқий маданият" дарсини жорий этиш ниятидамиз. Албатта, судларнинг адолатли бўлишига эришиш керак, бироқ ҳозирча ўзини адолатли судланган, деб ҳисоблайдиган кишини топиш қийин. Агар эсласангиз, фақат "Кавказ асираси" фильмининг қаҳрамонигина "Яшасин дунёдаги энг одил суд — совет суди!" дея хитоб қилади.

Қисқача айтганда, бошланган ислоҳотларнинг энг долзарб мақсади — иқтисодиёт, одил судлов, давлат тузилмалари йўлида ғов бўлиб турган, ҳар бир инсонга унинг муносиб турмуш кечириши, ўз имкониятларини тўлиқ намоён этиши учун шарт-шароит яратишга ҳамда фуқароларимиз фаровонлигининг ошишига халал бераётган барча тўсиқларни бартараф этишдан иборат. Давлат халқимизга ривожланган мамлакатлардаги каби турмуш шароитини яратиб бериши керак.

Бу ҳақда сўз кетганда мен одатда Жанубий Кореяни мисол келтираман — дарвоқе, у ерда бизнинг юзлаб ёшларимиз таълим олмоқда. Япония, Европада ҳам талабаларимиз кўп, Москвани эса бироз унутиб қўйганга ўхшаймиз. Ҳолбуки, мамлакатларимиз ўртасида имзоланган стратегик шериклик тўғрисидаги шартномада ўзаро ҳамкорликнинг барча муҳим соҳалари, энг аввало, иқтисодиёт соҳасидаги ҳамкорлик кўзда тутилган.

Шу муносабат билан таъкидлашни истардимки, биз мамлакатимизга Россиянинг кичик ва ўрта бизнеси кириб келишини фаол қўллаб-қувватлаган бўлар эдик. Аёнки, йирик компаниялар ҳам керак, фақат уларнинг мустақил равишда ёки ўз сармоялари иштирокида қўшма корхоналар тузиб, халқаро бозорга чиқиши мақсадга мувофиқдир. Албатта, биз Ўзбекистонда аввалдан, совет давридан буён фаолият кўрсатиб келаётган корхоналарни унутаётганимиз йўқ, бунга авиация заводи мисол бўла олади.

— Дарвоқе, Россия бу ишлаб чиқариш корхонасини Воронежга кўчирмоқчи, деган гап ҳақиқатга қанчалик тўғри келади?

— Мутлақо тўғри келмайди. Аксинча, Россия ҳарбий маҳкамаси ва шахсан Ҳарбий Ҳаво Кучлари бош қўмондони Михайлов бизнинг мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган ИЛ-76 МФ самолётининг энг замонавий ва дунёда муқобили йўқ эканлигини бир неча бор таъкидлаган. Бу самолётни фақат бизнинг заводимиз ишлаб чиқаради. Ушбу завод Россиянинг икки мингта корхонаси билан кооперация алоқаларига эга, нима учундир бу ҳақда гапирилмайди. Битта мамлакатда ёпиқ циклда бу турдаги маҳсулотни ишлаб чиқариш мумкин эмас.

Россия ҳам НАТО билан ҳарбий-мудофаа маҳсулотларини ишлаб чиқариш бўйича ҳамкорлик қилишга тайёр эканлигини очиқ билдирди. Нима сабабдан НАТО билан ҳамкорлик қилиш мумкин-у, Ўзбекистон билан мумкин эмас? Нима сабабдан ушбу заводнинг бир қисмини Воронеж ёки Омскка кўчириш керак? Бу заводда бугунги кунда 30 минг киши ишлайди, уларнинг аксарияти рус миллатига мансуб. Хўш, улар қаёққа боради?

Биз бир-биримизга кўпроқ ишонишимиз керак. Бусиз ҳеч қандай стратегик шериклик ҳақидаги шартнома кутилган самарани бермайди. Ҳамкорлик қилиш зарур. Масалан, космос соҳасида ишлайдиган бир неча объектларимиз бор. Биз Россия академияси билан бу борада ҳамкорлик қилишга тайёрмиз. Гап фақат шунда эмас. Стратегик шерикликнинг энг муҳим жиҳати шуки, у бизни, халқларимизни, минглаб инсонлар тақдири билан боғлиқ мамлакатларимизни бир-бирига яқинлаштиради. Бу алоқаларни ҳеч ким уза олмайди. Давлат раҳбарлари бу жараёнларни тезлаштириши ёки тўхтатишга уриниши мумкин, бироқ уларни узиб ташлашга ҳеч кимнинг қурби етмайди.

— Москвада стратегик шериклик тўғрисидаги шартнома имзолангач, Россия келгусида, Қирғизистон ва Тожикистондаги каби, Ўзбекистонда ҳам ўзининг ҳарбий базасини жойлаштирмоқчи, деган гаплар тарқалди...

— Мен минтақамизнинг милитаризация майдонига айланишига мутлақо қаршиман. Ҳар қандай базанинг мавжудлигининг ўзи маҳаллий аҳоли психологиясига таъсир кўрсатади. Биз эса ўз келажагимизни бошқача кўришимиз керак. Шу сабабли, йирик давлатларнинг бундай ўзаро мусобақаси — унчалик яхши иш эмас. Қирғизистонда 30 км.лик масофада иккита — Россия ва Америка аэродромларининг мавжудлигини мен тушуна олмайман. Бу нафақат куч-қудрат намойиши, балки ғайритабиий бир ҳол. Бундай вазиятда биз ўзимиз истамаган ҳолда бу ерда ўз ҳарбий кучларини жойлаштирган давлатлар қўлида гаровга айланиб қоламиз.

— Сиз Ўзбекистондан Америка ҳарбий-ҳаво кучларини чиқариб юбориш ва улар жойлашган аэродромни ёпиб қўйиш ниятидамисиз?

— Ҳозирги пайтда ушбу аэродромнинг мақоми муҳокама қилинмоқда. Бизнинг қатъий нуқтаи назаримиз шундан иборатки, америкаликлар ундан фақат Афғонистоннинг тинч йўл билан тикланиш жараёни якунлангунга қадар фойдаланишади. Афғонистондаги контртеррористик операция охирига етгач, Ўзбекистон ҳудудида ҳар қандай мамлакат ҳарбий-ҳаво кучларининг бўлишига зарурат қолмайди. Чунки биз суверенитетимиз нимадан иборат эканлигини яхши биламиз ва уни ҳимоя қиламиз.

— Маълумки, 2007 йилда Ўзбекистонда Президент сайлови бўлиб ўтади. Сиз бу сайловда ўз номзодингизни қўйиш масаласига қандай қарайсиз? Айрим МДҲ мамлакатлари президентларида бўлганидек ворисингиз борми?

— Сайловгача ҳали етарли вақт бор, бинобарин, бу масалани бафуржа ўйлаб кўриш мумкин. Муҳими, биз бугун ҳокимиятнинг мустақил тармоқларини, шу жумладан, ижроия тармоғини шакллантириш йўлидан изчил бормоқдамиз. Мен ҳукуматнинг амалда мустақил бўлишини жуда истар эдим. Бугун эса, тан олиш керакки, бизнинг шароитимизда барча масалалар менга — Президентга келиб тақалади ва бу бежиз эмас: биз мураккаб ривожланиш йўлини босиб ўтдик, замоннинг турли таҳдидларига жавоб беришга тўғри келди ва мен бутун масъулиятни ўз зиммамга олишга мажбур эдим. Бундан буён албатта вазият ўзгариб боради. Биз бошлаган ишларни давом эттирадиган авлодни тарбиялаб етиштириш керак. Бу борада мамлакатдаги туб янгиланиш жараёнларини давом эттиришга қодир бўлган муносиб кишиларнинг ижтимоий фаолият майдонига келиши жуда муҳим.

— СССР таназзулга учрагач, кўплаб руслар Ўзбекистондан кўчиб кетишди. Уларни мамлакатга қайта таклиф этиш истаги йўқми?

— Статистик маълумотларга кўра, 1990 йилда мамлакатимизда 1 миллион 550 минг "славян миллатига мансуб" киши яшаган. Сўнгги 15 йил мобайнида уларнинг сони 1 миллионга тушди. Бунга фақат Иттифоқнинг тарқалиб кетганлиги сабаб бўлгани йўқ. Араб, мусулмон давлатларидаги айрим мафкурачилар минтақамизда мафкуравий бўшлиқ вужудга келганлигини пайқаб, бу ерга келиб, масжидлар қуришга киришди, гўёки одамларга динимизни қайтара бошлашди. Бу эса, тўғрисини айтиш керак, бу ердаги аҳолининг мусулмон бўлмаган қисмини муайян даражада ташвишга солиб қўйди.

Шуни алоҳида таъкидлашни истардимки, мен мусулмонман ва ҳеч қачон ота-боболаримнинг муқаддас динидан юз ўгирган эмасман. Бироқ ислом динида иккита йўналиш бор. Анъанавий, маърифий ислом билан бирга, минг афсуски, ислом ниқоби остидаги тажовузкор оқим ҳам бор ва у тобора кучайиб бормоқда. "Ҳизбут-таҳрир", "Ал-Қоида", "Мусулмон биродарлар" каби ташкилотлар ҳам шу оқимга мансуб. Бу энг ашаддий, жангари оқим бўлиб, у анъанавий ислом динига эътиқод қиладиган бир ярим миллиард мусулмонни ўзига бўйсундириб олмоқчи. Бу қабиҳ ниятли кучлар иймон-эътиқодни сиёсат билан алмаштиради, ҳаммани ўзининг ортидан кўр-кўрона эргаштиришни, ислом динидан христианлик ва бошқа динларга қарши курашишда қурол сифатида фойдаланишни истайди. Улар жуда узоқни кўзлайдиган ғаразли мақсадларга эга. Афсуски, бунга камдан-кам одам аҳамият беради. Америкаликлар бу ёвуз балонинг хавфини энди тушуниб етмоқда ва унга эътибор қаратмоқда. Улар ислом динининг ичида кураш бораётганлигини англай бошлади. Инсоният келажаги кўп жиҳатдан бу курашда қайси тарафнинг устун келишига боғлиқ.

Таассуфки, ислом оламидан ташқарида динимиз ҳақида ниҳоятда сохта, ибтидоий тушунчалар ҳам мавжуд. Мусулмончиликни террорчилик билан тенглаштириш, бен Ладенни бутун ислом намояндаси деб кўрсатишга уриниш ҳоллари ҳам учрайди. Бундай қараш ва талқинлар ислом дини ҳақида нотўғри тасаввур уйғотади ва бутун дунёда унга нисбатан таҳликали муносабатни келтириб чиқаради.

Менинг нуқтаи назаримга кўра, анъанавий исломнинг жаҳолат ва реакцион оқимлар устидан ғолиб чиқиши учун ёрдам бериш ва шу орқали террорчилик илдизига болта уриш керак. Дарвоқе, биз шу мақсадда — мусулмонларнинг тинчлик ва эзгуликни ёқловчи ислом динининг асл моҳиятини чуқур ўрганишлари учун беш йил аввал Тошкент Ислом университетини ва унинг қошида лицей ташкил этдик.

Юқоридаги саволга келсак, шуни айтмоқчиманки, мен шу кунларда республикага қайтиб келган 70 нафар рус кишисига фуқаролик бериш тўғрисидаги фармонга имзо чекдим.

— Халқаро террорчиликка қарши курашиш учун турли давлатларнинг саъй-ҳаракатларини бирлаштириш, хусусан, махсус хизматларнинг ўзаро ҳамкорлигини таъминлаш зарур. Ўзбекистон ва Россия махсус хизматлари ўртасида ана шундай ҳамкорлик борасида аниқ механизм мавжудми?

— "Халқаро терроризм" тушунчаси 2001 йилнинг 11 сентябридан айниқса урф бўлди. Бироқ бундан анча аввал ҳам Италияда "Қизил бригадалар" ва Германияда Баадер-Майнхоф гуруҳи бор эди... Бу ҳақда бугун Европада эслашни ёқтиришмайди. Нима учундир фақат ҳозирги кунга келиб Афғонистоннинг наинки Европани наркотиклар билан таъминлайдиган асосий манба эканлигини, балки энг ашаддий террорчиларни тайёрлайдиган полигон ҳам эканлигини ҳамма бирданига англаб етди. Ҳолбуки, мен бу масала ҳақида анча илгари гапирганимда, менга лоқайдлик билан "Бу сизнинг муаммоингиз", деб жавоб беришган эди...

Террорчиликка қарши курашда бизнинг принципиал нуқтаи назаримиз ўзгаргани йўқ. Марказий Осиё ҳамкорлиги ташкилотининг (МОҲТ) Душанбеда бўлиб ўтган сўнгги йиғилишида МДҲ ҳудудида ва хусусан, МОҲТ ҳудудида мавжуд бўлган террорчилик гуруҳларини қонундан ташқарида деб эътироф этиш мақсадида уларнинг рўйхатини тузиш ҳақида қарор қабул қилдик. Бу жиддий тадбир бўлиб, ўз амалий самарасини бермоқда: Германия, Покистон, 16 та араб мамлакати "Ҳизбут таҳрир"ни ноқонуний деб топди, Россия ҳам, кейинчалик МОҲТ нинг бошқа давлатлари ҳам бу қарорга қўшилди.

Ўзбекистон халқаро коалиция аъзоси бўлиб, Афғонистондаги террорчиликка қарши операцияда муҳим роль ўйнади. 2001 йил 8 октябрда (Афғонистондаги операция бошлангунга қадар) биз коалиция кучларига ўз аэродромимизни бериб туриш ҳақида қарор қабул қилдик. Бу ҳол ўшанда кўпчиликка, жумладан, Россияга ҳам ёқмаган эди. Операция муваффақиятли ўтгач, бизнинг қўшниларимиз антитеррор коалицияси аъзоси эканликлари, Афғонистонда тинч ҳаёт ўрнатилишида фаол қатнашаётганликлари ҳақида гапира бошлашди. Ва Қирғизистондаги аэродром Афғонистоннинг демократия ва тикланиш йўлидаги ҳаракатини таъминлашда салкам бош омил бўлганини ҳам таъкидлашди.

Дарвоқе, Қирғизистондаги ушбу база операция якунланганидан сўнг пайдо бўлди. Ва у Афғонистонга эмас, Хитойга яқинроқ ҳудудда жойлашган...

Шу ўринда айтиш жоизки, террорчилик мафкураси бошқа динларни инкор этиш мафкураси асосида шаклланади. Бунга бир пайтлар тинчликни тарғиб қилувчи ташкилот сифатида майдонга чиққан, бугунга келиб эса энг ашаддий террорчилар, қотиллар ва зўравонларни етказиб берадиган ташкилотга айланган "Ҳизбут-таҳрир"ни мисол қилиб келтириш мумкин. Шу сабабли ҳам бизнинг ишончимиз комилки, аввалāмбор, террорчилар томонидан ёшларнинг онгига сингдирилиб, уларни ғайриқонуний ишларга тортадиган ёвуз мафкурага қарши кескин кураш олиб бориш керак.

Афсуски, террорчиликка қарши кураш ниқоби остида дунёнинг асосий геостратегик ўйинчилари бўлмиш давлатлар ҳар жиҳатдан ғоят муҳим бўлган Марказий Осиё минтақасидаги ўз таъсирини сақлаш учун кураш олиб боришмоқда. Бундай вазиятда эса террорчиликка қарши ҳақиқий кураш масаласи содир бўлаётган жараёнлардан четда қолиб кетиши мумкин. Айтайлик, МДҲ давлатлари доирасидаги бирон-бир йиғилиш йўқки, унда террорчиликка қарши курашиш тўғрисида ҳужжат қабул қилинмаган бўлсин. Юзлаб ҳужжатлар қабул қилинган, сўз ўйини авжида, иш эса зиён кўрмоқда, тилда эмас, амалда вазиятни ўнглашга интилаётганларнинг саъй-ҳаракатлари обрўсизлантирилмоқда. Табиийки, бундай шароитда маккор, ўта шафқатсиз, пихи қайрилган халқаро террорчиликка қарши курашда ижобий натижаларга эришиш мушкул.

— Нима деб ўйлайсиз, МДҲнинг келажаги борми?

— Бугунги кунда МДҲ расман мавжуд, моҳиятан қараганда, унинг истиқболи ҳам йўқ эмас. Бироқ бу саволга Украина, Молдова, Грузия ва айрим бошқа мамлакатлардаги вазият ойдинлашганидан сўнггина аниқроқ жавоб бериш мумкин. Ҳамдўстлик бундан буён ўзини кейинги пайтларда ҳеч нарса содир бўлмаётгандек тута олмайди.

Бугун МДҲ мустақил қарор қабул қилишга қодир эмас ва бу кимгадир қўл келмоқда. Украинада рўй берган воқеаларга нисбатан МДҲ бирон марта ҳам ўз муносабатини билдирмади. Ваҳоланки, у ерга кимлар келиб, воқеаларга ўз таъсирини ўтказишга ҳаракат қилмади. Хўш, МДҲ қандай таъсир кўрсатди? Охир-оқибатда бизни Украинадаги воқеалар қизиқтирмаслиги мумкин эмас-ку. Украина — МДҲнинг тўлақонли аъзоси, бунинг устига, бир неча ой аввал президент Кучма Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги Кенгашининг раиси бўлган эди. Нима сабабдан бу масала бўйича бирон маротаба МДҲ давлатлари бошлиқлари йиғилмади?

— Кучманинг ўзи мамлакатида содир бўлаётган воқеаларга эътибор қаратишни сўраб МДҲга мурожаат қилган эдими?

— У кўпчиликка, жумладан, Польшага, Литвага, Брюсселга мурожаат этди, фақат МДҲга эмас. Балки унинг фикрича, МДҲ мамлакатлари у ёки бу масалаларни муҳокама қилиш учун у қадар нуфузли шериклар эмасдир. Айтиш жоизки, Грузияда содир бўлган воқеаларга ҳам МДҲ ўз муносабатини билдирмади, умумий қараш ишлаб чиқилмади. Ҳамдўстлик муайян воқеаларга таъсир кўрсатиши мумкин, бироқ амалда бирон маротаба ҳам бундай бўлмади. Умуман, собиқ иттифоқ ҳудудида пайдо бўлган Евро-Осиё Иқтисодий Иттифоқи (ЕвраАзЭС), Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилоти (ОДКБ), Ягона иқтисодий макон (ЕЭП) каби турли бирлашмалар ўзи ҳақида баландпарвоз баёнотлар беради, бироқ шахсан мен ҳозирча уларнинг ҳеч қандай самарасини сезаётганим йўқ.

Виктория ПАНФИЛОВА.
"Независимая газета" (Москва)нинг 2005 йил 14 январь сонидан таржима қилиб олинди.

(«Халқ сўзи» газетасидан, 2005 йил 19 январь сони).

ҒОЛИБЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЮКСАКДИР СЕРЖАНТ МАҚОМИ

Қуролли Кучларимиздаги ислоҳотлар замирида сержантларга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бугун сержант мақоми ҳар доимгидан юксак, устувор. Уларга армиямиз суянчи ва таянчи, аскарларнинг яқин устози деб қаралмоқда. Келинг, аввало ислоҳотлар талабларидан келиб чиқиб, сержант ким, унинг замонавий армиядаги вазифалари, мажбуриятлари нима, деган саволга жавоб излаб кўрайлик.

Сержант ўзига бўйсунувчи, яъни қўл остидагиларни жанговар, ижтимоий-сиёсий тайёргарликлар бўйича ҳар томонлама тайёрлайди, ҳар қандай шароитда энг мураккаб вазифаларни бажаришда уларнинг руҳий тайёргарлигини таъмин этади. Шахсий таркибни бошқариш, қурол, техника ва ҳарбий мулкни доимо жанговар шай тутишда бўлинма командирига амалий ёрдам кўрсатади. Бу қўл остидаги аскарлар билан мустақил, шунингдек, тактик, ўт очиш, махсус тайёргарликлар ва индивидуал-тарбиявий ишлар дастури бўйича машғулот ўтказади, сержант. Жанговар ҳолатларда эса бўлинманинг тўлиқ жанговар шайлиги, жанговар қобилиятини, шахсий таркибнинг юксак маънавий-жанговар руҳини таъмин этади. Тактик вазиятни тушунтириб, командирлар буйруқларини етказади, улар асосида буйруқ беради. Шахсий намунаси билан посбонларни жанговар вазифани муваффақиятли бажаришга сафарбар этади. Буларнинг барини сифатли бажариш учун етакчи бўла олиши лозим. Қўл остидагиларни билими, тажрибаси билан ўз ортидан эргаштира олиши, моҳирона командирлик қилиши, шахсий кўрсаткичлари билан жамоа посбонлари ўртасида ҳурмат, эътиборга сазовор бўлиши лозим, дегани. Сержант вазифаси, мажбуриятларидан айримларини санадик, холос. Шуларнинг ўзидан ҳам кўриниб турибдики, сержант Қуролли Кучларимиздаги асосий бўғинлардан бири. Хуллас, ислоҳотлар сержантлар тайёрлаш масаласига янгича эътиборни илгари сурди. Бунинг самараси сифатида тўртта ҳарбий округимизда сержантлар тайёрлаш мактаблари ташкил топди. Гарчи бунга уч йилдан зиёдроқ вақт ўтган бўлсада, бугун сержантлар тайёрлаш мактабларимиз янгича қиёфа касб этиб бормоқда. Мазкур ҳарбий ўқув масканлари замонавийлаштирилиб, энг илғор технологиялар, жиҳозлар билан таъминланаяпти. Бугун ишонч билан айта оламизки, бундай масканлар ривожланган мамлакатлардаги шундайин ўқув юртларидан қолишмайди. Замонавий моддий-ўқув базаси билан ҳам, сифатли мутахассислар тайёрлаши билан ҳам. Хорижлик ҳарбийлар сержантлар тайёрлаш мактабларимизда бўлишганида уларнинг эътирофларини ҳам кўп бора эшитганмиз. Сержантлар тайёрлаш мактабларидаги йўриқчи-ўқитувчилар таркиби профессионаллашди. Ўқув-тарбиявий жараён сифатли ташкил этилиши учун шароитлар яратилди. Сержантликка номзодларни танлашнинг муайян тизими яратилди. Ҳарбий хизматчиларни сержантлар тайёрлаш мактабига йўллашда уларнинг умумтаълим, интеллектуал даражасига катта эътибор қаратилмоқда. Мазкур мактабларни битириб, қўшинларга йўлланма олган сержантларнинг хизматдаги натижалари ўрганилиб, таҳлил қилинаяпти. Хуллас, буларнинг бари асл профессионалларни, армиямиз учун ҳақиқий суянч, таянч бўла оладиган сержантларни тайёрлашга қаратилган.

Яқинда ана шундай ўқув масканларидан бирида – Жануби-ғарбий махсус ҳарбий округ сержантлар тайёрлаш мактабида бўлдим. Маълумки, Президентимиз Ислом Каримов 2004 йилнинг 6 октябрида Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятларига сафари давомида Қаршидаги мазкур сержантлар тайёрлаш мактабида бўлди. Бўлғуси сержантларнинг яшаш ва ўқиш шароитлари билан танишиб, уларни янада яхшилаш борасида мутасаддиларга йўл-йўриқлар берди. Бу ҳам бўлса сержантларни тайёрлаш масаласи Президентимизнинг, давлатимизнинг доимий эътиборида эканлигини кўрсатди. Хизмат сафарим давомида мен мазкур ўқув масканида кейинги пайтларда яратилган шарт-шароитлар, бунёдкорлик ишлари билан танишдим. Бу хусусда тўхталишдан олдин бир хушхабарни таъкидлаб ўтсам. Яқинда Қуролли Кучлар Бирлашган штаби бошлиғининг буйруғига биноан ҳарбий округлар сержантлар тайёрлаш мактаблари ўртасида 2003-2004 ўқув йилига кўра танлов ўтказилиб, энг илғор ўқув маскани аниқланди. Бу янгиликдан кўзда тутилган мақсад сержантлар тайёрлаш мактабларида ўқув-тарбиявий жараённи назорат этишни ташкил қилиш, сержантлар таркибини тайёрлаш сифатини оширишдан иборат эди. Танлов давомида ўқув-тарбиявий жараён, ҳарбий интизом ва ҳуқуқтартибот, моддий-ўқув база, қурол-аслаҳа ва ҳарбий техника, таъминот, моддий воситалар, ҳарбий хизматчиларнинг уй-жой, маиший шароитлари аҳволи ўрганиб чиқилди. Якуний хулосага кўра биз тилга олаётган сержантлар тайёрлаш мактаби ортда қолган ўқув йили ғолиби бўлди. Катта лейтенант Отабек Норматов ўқув масканида энг илғор взвод командири сифатида эътироф этилди. Шунингдек, катта лейтенант Вадим Ширинов ҳам илғорлар қаторидан жой олди. Майор Раҳимбой Матчонов энг илғор цикл бошлиғи деб топилди. Тактика циклининг ўқитувчиси майор Рустам Тожиқулов тажрибали, маҳоратли устоз-офицер сифатида баҳоланди. Ҳа, бундай офицерларнинг, фидойи ҳарбийларнинг хизматлари туфайли қўшинларга ҳар томонлама билим олган профессионаллашган сержантлар йўл олмоқда. Шартнома бўйича хизмат кичик сержанти Отабек Рашидовни тажрибали йўриқчи сифатида жамоада ҳурмат қилишади. Отабек АҚШ, Чехияда тажриба алмашиб қайтган. Инглиз тилида эркин сўзлаша олади. Компьютер илмини пухта эгаллаган. «Ривожланган мамлакатлар сержант йўриқчилари тез-тез мактабимизга келишади. Улар билан суҳбатлашиб, тажрибалари билан қизиқаман. Ўзим хорижда бўлганимда худди шундай мактабларнинг моддий-ўқув базаси, ўқув-тарбиявий жараёни билан танишдим. Биздаги шароитлар ҳам уларникидан қолишмайди. Ҳатто, баъзи услубий жиҳатлардан устунлигимиз ҳам бор. Йўриқчи сифатида кўплаб кичик сержантларни тайёрлашга улуш қўшдим. Шуни таъкидлаб ўтишим мумкинки, уларда профессионаллашув сари кўникма, тажриба шаклланди. Етакчилик қобилиятлари юксак. Буларни кўриб, ҳис қилар эканмиз, ишимиз самарасидан руҳланамиз», дейди кичик сержант О.Рашидов.

МОДДИЙ-ЎҚУВ БАЗАГА ЭЪТИБОР

Ана энди тилга олинаётган сержантлар мактабининг моддий-ўқув базаси, шарт-шароитлари билан танишсак бўлади. Дастлаб компьютер синфини кўздан кечирамиз. Бу ерга энг замонавий компьютерлар ўрнатилган. Ушбу синфга капитан Музаффар Исабоев масъул. «Эксел ойнаси», «Ворд ойнаси» чиройли қилиб ёзиб қўйилган. Компьютер билан илгари ишламаган ҳарбий уларга қараб, ўрганади. Ўқув режаси асосида белгиланган соатларда компьютердан сабоқлар берилади.

Ички қўшинлар махсус тактикаси синфидамиз. Унга майор Бахтиёр Бердиёров масъул экан. «Назарий билимлар, маърузаларни шу ерда ўтамиз, вилоят Ички ишлар бошқармаси полигонида эса амалий машғулотлар ўтилади. Дейлик, бўлғуси кичик сержантлар гаровга олинганларни озод этиш бўйича машқ ўтказиш учун махсус жиҳозланган жойда шуғулланишади. Шунингдек, оммавий тартибсизликларни бартараф этиш машқларини ҳам бажаришади», дейди, жумладан майор Б.Бердиёров.

Шуни таъкидлаш жоизки, 2004 йилда қайтадан таъмирланиб, ишга туширилган мазкур синф хонасида бир талай ўзгаришлар бор. Моддий-ўқув базаси ҳар томонлама такомиллашди.

Масалан, курсант муддатли ҳарбий хизматини бошқа қўшин турида ўтаган бўлиши мумкин. Демак, Ички қўшинларда хизмат қилиш у учун талай янгилик, ўзига хосликларни тақозо этади. Ички қўшинлар тактикаси синфидан эса у қўшин тури, вазифаси ҳақидаги барча кўргазмали маълумотларни топади.

Маълумки, ушбу сержантлар тайёрлаш мактаби Қоровул қўшинлари учун ҳам мутахассислар тайёрлаб беради. Майор Назар Кубаков ҳамроҳлигида Қоровул қўшинлари тактикаси синфига кирдик. Синф ўртасига мўъжаз макет ўрнатилган. Унда атрофлари ўраб олинган катта бир иншоот акс эттирилган. Бунда ахлоқ тузатиш колонияси, маҳбуслар яшайдиган, ишлайдиган жойлар макети бор. Атрофларида қоровул миноралари қўйилган. Амалий, назарий машғулотларда курсантлар кўп бора мазкур макет билан ишлашади. Инструктор, ўқитувчилар томонидан бериладиган топшириқларни бу макет орқали ҳал қилишади. Ўта муҳим объектларни қўриқлаш, бунда нималарга эътибор қаратиш борасида кўникмалар пайдо бўлади. Айнан ушбу макет, синф хонасидаги турли кўргазмали воситалар сержантлар тайёрлаш мактаби янги таъмирдан чиққанидан сўнг пайдо бўлди. «Биласизми, ҳозирча фақат бизнинг сержантлар тайёрлаш мактабимизда Ички ишлар вазирлиги Қоровул қўшинлари учун кичик мутахассислар тайёрланмоқда. Шу боис ҳам уларнинг таълим, тарбия олишига катта эътибор қаратилган. Қўшин стажировкаси маҳали бўлғуси кичик сержант Қоровул қўшинлари қисмларига бориб, бизда олган назарий билимларини амалиёт билан бойитади», дейди ҳамроҳим.

ТОҒ МАКЕТИДАГИ БЕЛГИЛАР

Ўқув биносида яна бир синф бор. Бу оммавий қирғин қуролларидан ҳимояланиш машғулотлари синфи. Бугунги ҳарбий-сиёсий вазият шуни кўрсатмоқдаки, посбонлар оммавий қирғин қуролларидан ҳимояланиш сир-асрорларини пухта эгаллашлари шарт. Халқаро террорчилар ўз ёвуз мақсадларини амалга ошириш йўлида бундай қабиҳликдан – турли кимёвий, бактериологик қуролларни қўллашдан ҳам тойишмайди. Шунинг учун бу борада бўлғуси профессионалларга пухта сабоқлар берилади. Мазкур машғулотлар синфига тажрибали офицер—подполковник Санъат Ибрагимов масъул. Синфда оммавий қирғин қуроллари ҳақида, улардан ҳимояланиш воситаларини кийиш, қўллаш хусусида кўргазмали маълумотларни топасиз. Проектор орқали синфдаги экранга тасвирлар туширилади. «2004 йилнинг май ойидан ушбу сержантлар тайёрлаш мактабида – тактика циклида ўқитувчилик қилаяпман. Кўриб турган синфингиз тўла моддий-ўқув базага эга. Муҳандислик жиҳозлари, оммавий қирғин қуролларидан ҳимоя воситаларидан синфда курсантлар фойдаланиши, уларни ўрганиши мумкин. Бу эса полигонда амалий машғулотлар ўтганимизда жуда асқотаяпти. Шуни таъкидлаш жоизки, сержантлар тайёрлашга устувор аҳамият бериб келинмоқда. Биз ўқитувчи офицерлар ўз устимизда ишлаб, курсантлар учун турли услубий қўлланмалар тайёрлаяпмиз», дейди подполковник С.Ибрагимов.

Разведка бўйича машғулотлар ўтиладиган синфга майор Рустам Тожиқулов масъул. Бу тажрибали офицер ўз соҳасининг билимдонларидан. Ҳарбий топография ўқитувчиси катта лейтенант Элбек Мадалимов, шартнома бўйича хизмат сержанти Отабек Норовлар билан биргаликда разведка-тактик ишлари учун мўлжалланган тоғ макетини қилишган. Тоғнинг тегишли нуқталарига махсус белгилар қўйилган. Унга қараб мерган қаерда, пистирма қаерда, ҳарбий база қаердалигини билиб олишингиз мумкин. Қолаверса, сўқмоқ йўллари, жарлик, сой жойлашган нуқталар махсус белги билан кўрсатилган. Курсантлар мазкур макетни ўрганишар экан, у орқали топография илмини пухта ўрганишади. Разведка қилгач, шартли душман жойлашган марраларни харитага қандай белгилашни ўрганишади. «Разведка фанига курсантлар қизиқишади. Уни янада қизиқарли ўтиш, кўргазмали воситалар билан бойитишга эътибор қаратганмиз», дейди майор Тожиқулов.

«ШУҲРАТ» МЕДАЛИ СОҲИБИ

Ватан ҳимоячилари куни арафасида Қаршидаги сержантлар тайёрлаш мактаби ўқитувчиси майор Рустам Тожиқулов Президентимиз Фармонига кўра «Шуҳрат» медали билан мукофотланди. Профессионалларни тайёрлаш йўлида жонбозлик кўрсатаётган бу офицер ҳаяжонини, қувончини қуйидаги сўзлар билан ифода этди: «Қуролли Кучларимиз шаклланиши йўлида бор билимимни аямайман. Аскарларнинг энг яқин устози бўла оладиган, уларни ортидан эргаштира биладиган сержантларни тарбиялаш бизнинг устувор вазифамиз. Ватаннинг бу юксак эътирофига муносиб бўламан».

Эътибор берган бўлсангиз, ҳикоямиз давомида полковник Алимшер Мирзаев етакчилик қилаётган сержантлар тайёрлаш мактабининг кўпроқ моддий-ўқув базаси, маданий-маиший шароитларидан сўз очдик. Бунёдкорона ўзгаришлар, янгиланишлардан сўзладик. Бу орқали давлатимизнинг сержантлар тайёрлаш масаласига қанчалар устувор аҳамият бераётганини кўрсатдик. Аммо, унутмаслигимиз керакки, шарт-шароитлар замонавий талаблар асосида бўлгани билан, кўп нарса йўриқчи, ўқитувчи, мактаб қўмондонлигининг жанговар, интеллектуал, ижтимоий-сиёсий даражасига боғлиқ. Таъкидлаш жоизки, жамоада ана шундай даражага эга етук мутахассислар кўп. Шу боис ҳам мактаб тайёрлаётган сержантлар қўшинларда ўз бурчларини шараф билан ўташмоқда. Пировардида ана шундайлардан подполковниклар – Шавкат Ўринов, Олимжон Қўчқоров, майорлар – Рустам Тожиқулов, Раҳимбой Матчонов, катта лейтенантлар – Отабек Норматов, Вадим Ширинов, кичик сержантлар – Отабек Рашидов, Отабек Норов, Ғайрат Мустафоевларнинг хизматларини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчи эдим. Ишончимиз комилки, жамоа ўқув-тарбиявий жараённи янада такомиллаштириб, янги-янги довонларни забт этажак.

ЖИСМОНИЙ БАРКАМОЛЛИК-УСТУВОР

Сержантлар тайёрлаш мактаби қайта таъмирлангач, спорт шаҳарчаси ҳам янгидан жиҳозланди, замонавий талабларга жавоб берадиган даражага келтирилди. Шаҳарчага жисмоний тайёргарлик ва спорт цикли бошлиғи майор Нуриддин Аллаев масъул. «Шаҳарчамизда брус, турник, тўсиқлар майдончаси, қўл жанги майдончаси ва бошқа қулайликлар бор. Қўл жанги бўйича йўриқчимиз шартнома бўйича хизмат кичик сержанти Владислав Омонов машғулот ўтади. Шаҳарчада тоғ тайёргарлиги учун мўлжалланган майдонча ҳам мавжуд. Унда шартнома бўйича хизмат кичик сержанти, тоғ тайёргарлиги бўйича йўриқчи Комил Примов машғулот ўтаяпти», дея изоҳ берди майор Аллаев.

2004 йилнинг мартидан замонавий андозаларга жавоб берадиган спорт зали қурилиши бошланган. Айни пайтда бу иншоот ишга тушиш арафасида. Бунда Навоий вилояти, Қизилтепа тумани «Темурмалик» ҳиссадорлик жамияти бунёдкорлари иш олиб боришмоқда. Участка бошлиғи Амон Адизов биз билан суҳбатда, жумладан шундай деди: «36-18 метрлик спорт залини кўриб турибсиз. Унда таъмирлаш, пардозлаш ишларини тугатиб бўлдик. Иккинчи қаватда тренажёрлар учун мўлжалланган хона бор. Тренерлар хонаси, душ, ҳожатхона, хуллас бари қуриб, битказилди. Қаҳрамон Бердиев, Ҳусен Шарипов, Карим Нодиров, Эркин Кенжаев, Жамшид Ҳайдаров сингари қўли гул бунёдкорларимизнинг хизматларини таъкидлаб ўтмоқчиман. Режада бассейн қуриш ҳам бор. Қуролли Кучларимизнинг муҳим бўғини бўлган сержантларимиз ҳар томонлама баркамол бўлишлари учун бор хизматимизни аямаймиз».

ЧЕГАРАЧИЛАР СИНФИ, МАИШИЙ ҚУЛАЙЛИКЛАР

Қаршидаги сержантлар тайёрлаш мактаби Чегара қўшинлари учун ҳам мутахассислар тайёрлаб беради. Шунинг учун мактабда чегарачилар шаҳарчаси бунёд этилган. Унда давлат чегараси, тўсиқлар, назорат-ўтиш жойи, миноралар, хуллас, чегарани белгиловчи барча воситалар бор. Курсантлар бу ерда амалий машғулотлар ўтишади. Давлат чегараларини ҳимоя қилиш тартибини янада пухта ўрганишади. Чегара қўшинлари тактикаси цикли ўқитувчиси капитан Ихтиёр Саидов шаҳарчага масъул.

Курсантлар ётоқхонасига кирганимизда Президентимизнинг «...Эски маънодаги казарма деган тушунчадан бутунлай воз кечиб, аскар, сержант ва офицерларимизни ривожланган давлатлар армияларидаги каби барча қулайликларга эга турар жойлар билан таъминлаш доимий эътиборимиз марказида бўлмоғи лозим...» деган гаплари хаёлимга келди. Хоналар икки кишига, бир кишига мўлжалланган. Уларда диван-кроват, стол, тумбочка, шифонер, стуллар бор. Ётоқхоналарда «Маънавият ва маърифат» хоналари мавжуд. Шунингдек, ҳар қаватда спорт тренажёрлари бор.

Тўрт қаватли меҳмонхонада қулайликлар янада кўп. Ҳар бир хонага телевизор қўйилган. Фойеда ҳам телевизор, видеомагнитафон бор. Душ ҳар бир хонанинг ичида. Хуллас, ҳар қандай замонавий меҳмонхонадан қолишмайди. Бу ерда асосан малака оширишга келган сержантлар оилавий яшаши мумкин.

Тиббиёт пунктида бизни тиббий хизмат майори Шерали Аҳмедов кутиб олди. Ичкарига кирсангиз, шинамлик, қулайликларни кўриб, баҳридилингиз очилади. Физиотерапия, дорихона идишларини ювиш хонаси, дори-дармон сақлаш хонаси, тоза боғлов хона, дорихона, йирингли боғлов хона, муолажа, чойшаблар хоналари, палаталарни, юқумли касалликлар учун ажратилган алоҳида палатани кўздан кечирдим. Барча қулайликлар муҳайё. Кичикроқ операциялар, муолажаларни госпиталга бормасдан, шу ерда амалга ошириш мумкин.

Бош ошпаз шартнома бўйича хизмат оддий аскари Ўткир Каримов бизни ошхонадаги шарт-шароитлар билан таништирди. Ошхона эмас, мўъжаз ресторанни эслатади. Таъмирдан сўнг янада жозибали бўлибди. Қишёзда ишлашга мўлжалланган кондиционерлари бор. Иситиш тармоғи мунтазам ишлайди. Сабзавотларга биринчи ишлов бериш хонаси, совутиш цехи, гўшт, балиқлар учун алоҳида цехлар бор. Замонавий совуткичлар гўшт, балиқ маҳсулотлари сифатли сақланишини таъминлаяпти.

Саҳифани «Ватанпарвар» мухбири майор Алижон Сафаров тайёрлади.

Новости науки и техники

СПАСЕНИЕ ЛЫСЕЮЩИМ

Можно ли вырастить изделие из кожи, на поверхности которой имелись бы еще и волосы? Можно, доказывают специалисты медицинского Института Говарда Хьюза. Они сумели создать шерсть на абсолютно лысой мыши.

Мышь была особой породы, напрочь лишенной фолликул – мешочков, из которых появляются волосы. Но ученые добыли из другой мыши стволовые клетки – своего рода биологические «заготовки», которые превращаются в эти самые фолликулы, и подсадили их на лысину. В результате на ней выросли волосы – белая мышиная шерсть вполне пристойной густоты.

Главной задачей, как объяснил один из руководителей работы доктор Кедрик Бланпейн, было найти и извлечь именно те стволовые клетки, которые бы дали жизнь волосам. Что, собственно, и удалось. Дальше, мол, дело техники.

СРЕДСТВО ОТ ПРОСТУДЫ

Люди, пьющие красное сухое вино и глинтвейн, болеют простудами на 44 процента реже, чем те, кто вина не пьет. К такому выводу пришли испанские ученые, проводившие эксперименты при участии 4 тысяч добровольцев. В красном вине были обнаружены высокоактивные антиоксиданты, которые защищают наш организм от бактерий и вирусов. В пиве их очень мало, а в горячительных напитках высокого градуса они вообще отсутствуют.

КАПУСТА – ДЛЯ ЗРЕНИЯ

Многочисленные эксперименты, проведенные английскими и немецкими учеными, доказали, что самый полезный овощ для зрения – белокочанная капуста. Она поддерживает здоровье глаз благодаря большому количеству особых аминокислот, содержащихся в растительных белковых молекулах. Если этих веществ достаточно, «зрительный» пигмент родопсин правильно поглощает свет и активизирует нормальный зрительный процесс. В капусте также содержится тартроновая кислота, которая активно очищает тонкие кровеносные сосуды сетчатки глаза от избытка холестерина. Витамина С в капусте не меньше, чем в апельсинах. Он играет очень важную роль в обменных процессах, протекающих в сетчатке глаз. Так что ешьте побольше свежей капусты, и зрение будет орлиным!

ГЕН - «ПОКЕМОН»

Американские ученые Такеда Маэда и Пьер Паоло Пандольфи заявили, что нашли ген, окрещенный ими Покемон, ответственный за развитие рака, сообщают британские СМИ. «Существуют многочисленные онкогены, которые могут вызывать опухолевую трансформацию клеток, однако Покемон - единственный, в котором они все нуждаются», - заявил Пандольфи. По его словам, этот ген составляет идеальную цель для разработки новых медикаментов. Если ему мешать активизироваться, то, возможно, можно будет заблокировать сам процесс разрастания раковой опухоли, отметил он.

(По страницам Интернета).

Янги анъаналар

ҲАРБИЙЛАР ҚАДРДОН МАКТАБ МЕҲМОНИ

Йиллар ўтгач, собиқ синфдошларнинг мактаб қучоғида тўпланишиб дийдорлашиши, шогирдларнинг азиз устозларга дил сўзларини, эҳтиромларини изҳор этиши аллақачон одатга, анъанага айланиб улгурган. Бундай тадбирларнинг ҳаяжонли лаҳзаларга, қувноқ хотираларга бой эканлиги ҳам барчамизга маълум. Аммо бу сафар Тошкент шаҳрининг Миробод туманида — Маҳмудхўжа Беҳбудий номидаги 125-сонли умумтаълим мактабида бўлиб ўтган ўзига хос учрашув янги бир анъанага замин ҳозирлади, дейиш мумкин.

Ҳа, айни кунларда Қуролли Кучларимиз сафида йигитлик бурчини ўтаётган офицер, сержант ва аскарлар ўзлари таълим олган илм масканида уларни бунчалар ҳурмат ва тантана билан кутиб олишларини хаёлларига ҳам келтирмаган бўлсалар керак. Жўшқин мусиқа садоси, ўзбекона лутф билан пешвоз чиқаётган ўқувчилар, улкан зални тўлдириб ўтирган устозу шогирдларнинг синчков нигоҳлари ҳарбий либосли меҳмонларни беихтиёр тўлқинлантириб юборди. Посбонлар гулу гулдасталарга тўла столлар атрофидаги ўриндиқларга жойлашдилар. Сўнг Давлат мадҳияси ижро этилди.

Табрик учун сўзга чиққан мактаб директори Насибахон Убайдуллаева собиқ ўқувчиларни устоз ўқитувчилар, мактабдошлар, ота-оналар номидан касбий байрамлари билан табриклар экан, кўпчилик ишончини оқлаётганлари, мустақил Ўзбекистонни ҳимоя қилишдек шарафли бурчларини аъло даражада адо этаётганлари учун уларга миннатдорчилик билдирди. Жанговар хизматларида улкан муваффақиятлар тилади.

Ўз навбатида меҳмонлар – капитан Абдулла Тошхўжаев, шартнома бўйича хизмат кичик сержанти Комилжон Бобоёров, оддий аскар Ортиқжон Дўстмуҳамедовлар ҳам сўзга чиқишиб, мактаб даврида эгаллаган мустаҳкам билимлари, жисмоний тайёргарликлари ҳарбий хизматда жуда қўл келаётгани, миллий армиямиздаги ислоҳотлар, намунали хизмат қилиш учун яратилган шарт-шароитлар, ҳарбийларга давлатимиз томонидан берилаётган қўшимча имтиёзлар хусусида тўлқинланиб гапирдилар. Ватан ҳимоясига, ватанпарварлик тарбиясига муносиб ҳисса қўшиш, юртни севиб-ардоқлаш ҳар бир фуқаро, ўғил-қизнинг муқаддас бурчи эканлигига эътибор қаратишди.

Келгусида ҳақиқий Ватан ҳимоячилари сафидан муносиб жой олишни орзу қилаётган юқори синф ўқувчиларига айниқса мактабдошларнинг ҳарбий қисм, у ердаги хизмат шароитлари билан яқиндан танишиш ҳақидаги таклифлари жуда маъқул келди.

Ушбу ажойиб тадбирга посбонлар ўзига хос совға ҳозирлаб келишган экан. Сержант Шерзод Мирзаев йиғилганларга ўзлари билан олиб келишган автомат, гранатомёт, мерганлик милтиғи каби жанговар қуроллар намуналари, уларнинг ўт очиш имкониятлари ҳақида кенг тушунча берди. Кичик сержант, жисмоний тайёргарлик бўйича катта йўриқчи Отабек Олимовнинг 16, 24, 32 килограммлик тошлар ёрдамида намойиш этган мураккаб машқлари гулдурос қарсаклар билан кутиб олинди. Бу олқишлар ҳарбий хизматдан олдин машҳур цирк устаси Эгамберди Тошкенбоевга шогирдликка тушган посбоннинг бугунги кунда янада ошаётган маҳоратига берилган юксак баҳо эди, аслида.

Ўқувчилар, мактаб аҳли оддий аскарлар - Дилшод Шомуродов, Шуҳрат ва Даврон Йўлдошевларнинг қўл жанги бўйича кўргазмали чиқишларини ҳам катта қизиқиш билан томоша қилдилар.

Қизиқарли учрашув сўнгида мактаб маъмурияти томонидан ҳарбийлик касбини улуғлаб келаётган собиқ ўқувчиларга тантанали суратда Фахрий ёрлиқлар, эсдалик совғалари, гулдасталар топширилди. Устозу шогирдлар, мактабдошларнинг дилдан суҳбатлари қадрдон синф ва машғулотхоналарда давом этди.

Майор
Азимбек УСМОНОВ,
Ярослав КОРУКА
олган суратлар.

МУНАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

ҚЎЙ. Бу ҳафтада сиз сафдошлар таъсири остида қизғин хизмат фаолиятига киришиб кетасиз, бироқ зўр бериб ишлаш соғлиққа ҳам зарар келтириши мумкинлигини унутмай, биринчи навбатда энг муҳим вазифаларга эътибор қаратинг. Моддий муаммолар шу даврда ҳал бўлади. Шубҳа-гумонларга йўл қўймасангиз, барча қийинчиликларни осон енгиб ўтасиз.

БУЗОҚ. Йиғилиб қолган ишларни ҳал қилиш ва режаларни амалга оширишга шошилманг, яхшиси иш ҳажмини маълум босқичларга бўлиб олинг. Мураккаб вазиятларда ўз қадрингизни билиш ҳисси сизга ёрдам беради. Командирларга танқидий мулоҳазалар билан мурожаат этмасликка ҳаракат қилинг. Дам олиш куни меҳмонларни кутинг.

ЭГИЗАКЛАР. Ҳафтанинг биринчи ярмида сиз тўлиқ ишга берилиб кетасиз, Раҳбарият эса ишчанлигингизни кўриб, янги вазифалар юклаши мумкин. Ўзингизни юзага келган вазиятга рози экандек кўрсатинг – бундан фақат ютасиз. Ҳафтанинг иккинчи ярмида танҳо бўлишни орзу ҳам қилманг – сиз билан мулоқотда бўлишни истовчилар кўп бўлади. Сафдошлардан ёрдам ва маслаҳатингизни аяманг.

ҚИСҚИЧБАҚА. Эндигина танишганингиз – янги сафдошлар, ҳамкасблар ва дўстлар билан яхши муносабатлар ўрнатиб олиш сиз учун жуда муҳим бўлади. Турли молиявий масалаларни тўлиқ ҳал қилишдан олдин бирон-бир муҳим жиҳат эътиборингиздан четда қолмаганига ишонч ҳосил қилинг. Дастлабки қийинчиликлардаёқ енгилманг, шунда омад калити сизга насиб этади.

АРСЛОН. Атрофдагилар, сафдошлар фикрига эътиборли бўлиш шахсий мавқеингизни янада мустаҳкамлайди. Сизнинг ўзига хос таклифингиз ҳамкасбларга қалтис туюлса-да, фақат у вазиятни ўнглашда катта ёрдам беради. Оширилган касбий мажбуриятлар олиш мақсадга мувофиқ эмас, акс ҳолда уддалай олмаслигингиз мумкин.

ПАРИЗОД. Бу ҳафтада ўз имкониятларингизга ўта ишониб юбориш, шунингдек четдан бирон ёрдам келишига ишониш мақсадга мувофиқ эмас. Ўзингизга қўйган талабларингизни бироз камайтиринг, шунда асосий вазифани ҳал қилишга муваффақ бўласиз, қолганларини эса кейинчалик ҳам бажариш мумкин. Бу ҳафтада жиддий режалар тузманг.

ТАРОЗУ. Орқа-ўнгини ўйламасдан қилинган иш кўнгилсиз натижалар келтириши мумкин, шу сабабли хизматда ва уйда эътиборли ва эҳтиёткор бўлинг. Юзага келган вазиятда руҳингизни туширманг, шунда ҳаммаси ижобий ҳал бўлишига эришасиз. Тезкор қарор қабул қилиш қобилиятингиз кутилмаган ижобий натижалар келтиради. Яқинларингизга эътиборли бўлишни унутманг.

ЧАЁН. Хизматдаги кичик кўнгилсизликлардан хавотирланманг, сизнинг ғояларингиз истиқболли, шу сабабли яхши натижаларга умид қилишингиз мумкин. Ҳафтани аниқ режалаштириб олинг, ишлар тўпланиб қолишига йўл қўйманг. Ҳар қандай вазиятдан ўзингиз учун фойда чиқаришингиз, масалан, ўйлаб қўйилган ўзгаришларни амалга оширишингиз мумкин.

ЎҚОТАР. Ўз хизматингиз, ишингиз ҳақида кўп нарсаларни билиб оласиз. Атрофдаги вазиятни ўзгартиришга ҳаракат қилманг, акс ҳолда сафдошлар сиздан ҳадиксираб қолишлари мумкин. Ноаниқлик ҳолати бир неча кунга чўзилиши мумкин, шу сабабли ҳеч кимнинг ёнини олмасликка ҳаракат қилинг. Яқинларингиз, қариндошларга нисбатан янада холис бўлишга интилинг.

ТОҒ ЭЧКИСИ. Қатъиятсизлик, ўзингизга ишонмаслик ҳисси хизматда сизга халал бериши мумкин, Ишонинг- куч-қувват ва билимингиз ўзингиз ўйлагандан анча кўп. Сезгингиз сизга ёрдам беради ва сиз турли вазиятларда тўғри йўлни бехато танлашга, ишларингиз юришиб кетишига мувоффақ бўласиз.Инсонийлик ва келажакка ишонч билан қараш қобилиятингиз сафдошларингизга ҳам катта ёрдам беради.

ҚОВҒА. Бу ҳафтада янги учрашувлар ва танишувлар сиз учун жуда муҳим бўлади, шу сабабли фаоллик кўрсатинг. Куч-қувватингиз ва вақтингиз бор экан, уларни амалий фаолиятга йўналтирганингиз маъқул. Беҳуда пул сарфлашга берилиб кетманг – мулоҳаза билан иш юритиш сизнинг обрўйингизни оширади. Уй муаммоларига ҳам эътибор қаратишни унутманг.

БАЛИҚ. Бу ҳафтада стратегик режалар қуришга жуда берилиб кетишингиз мумкин, яхшиси кундалик муаммоларни ҳал қилиш билан шуғулланганингиз маъқул. Хизмат билан боғлиқ масалалар ечимини тезлаштиришга ҳаракат қилманг. Ҳафта учрашув ва музокараларга, мулоқотга бой бўлади. Турли шубҳа-гумонлар, миш-мишлардан хавотирланишга йўл қўйманг, уларнинг манбасини аниқлашга ҳаракат қилинг.

Оммавий ватанпарварлик тадбирлари

УЛУҒВОР РЕЖАЛАР ЙЎЛИДА

Бўлажак Ватан ҳимоячилари онгига Ватанга муҳаббат туйғусини сингдириш, уларни ҳар томонлама юртни ҳимоя қилишга, ҳарбий хизматга бўлган қизиқишларини янада кучайтириш мақсадида, вилоятимизда қатор оммавий тадбирларни ташкиллаштириб келмоқдамиз. Бундай тадбирларни ўтказишда Андижон вилоят мудофаа ишлари бошқармаси, шаҳар ва туман мудофаа ишлари бўлимлари, «Маънавият-маърифат» маркази, «Маҳалла» жамғармаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати вилоят бўлимлари, ўрта махсус касб-ҳунар таълими бошқармалари ҳамкорликда фаолият олиб боришмоқда. Энди бевосита республика мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти вилоят ва туман кенгашлари ҳамда ўқув муассасаларида «Ватан ҳимоячилари куни»га бағишлаб ўтказилган тадбирлар ҳақида тўхталсак. Шаҳрихон автомобиль мактаби курсантлари, Андижон бирлашган техника мактаби курсантлари ҳарбий қисмларга олиб борилиб, посбонларнинг хизмат, яшаш шароитлари, ҳақида атрофлича маълумот берилиб, улар ўртасида дўстона алоқалар йўлга қўйилди.

Бундан ташқари ёшлар ўртасида спортни кенг тарғиб қилиш мақсадида, мотокросс бўйича вилоят биринчилиги ўтказилди. Қизғин бир кайфиятда бўлиб ўтган мусобақада Андижон бирлашган техника мактаби азаматлари биринчи ўринга сазовор бўлишди. Андижон шаҳрида спортнинг картинг тури ҳамда пневматик қуролдан отиш бўйича ўтказилган вилоят биринчилиги ҳам ёшларда катта қизиқиш уйғотди. Тадбирлар доирасида Андижон бирлашган техника мактаби курсантларининг билим даражасини намойиш қилиш мақсадида очиқ эшиклар куни ўтказилди. Ушбу тадбирга ташриф буюрган вилоят ҳокимлиги, «Нуроний» жамғармаси, «Камолот» ЁИҲ, «Хутанариқ» маҳалла фуқаролар йиғини вакиллари ёшларнинг зукколигидан хурсанд бўлдилар. Яна вилоятда анъанавий автотарғибот юриши ўтказилди. Унда фаол уруш ва меҳнат фахрийлари, илғор ёшлардан вакиллар «Андижон-Жалолқудуқ-Хўжаобод-Андижон» йўналишлари бўйича жойларда тарғибот-ташвиқот ишлари олиб боришди. Яъни тарғиботчилар ёшлар онгига ватанпарварлик руҳини сингдириш мақсадида автомобиль мактаблари курсантлари билан самимий учрашувлар, турли мавзуларда қизиқарли суҳбатлар ўтказишди.

Истеъфодаги
подполковник
Р.МАДРАҲИМОВ,
МК «Ватанпарвар»
ташкилоти
Андижон вилоят
кенгаши раиси
ўринбосари.

В творческих мастерских

В КРАСКАХ ВСЕХ ВРЕМЕН ГОДА

Александр Андреевич Батыков — многогранный талантливый художник. С его творчеством хорошо знакомы жители и гости столицы Узбекистана. Познакомились с его работами и многие военнослужащие, побывавшие в прошлом году на персональной выставке «Театр. Живопись. Акварель. Графика», которая проходила в Доме-музее Урала Тансыкбаева.

— Я принадлежу живописи и театру, — признается художник. — И то и другое составляет для меня единое целое. За 30 лет работы театральным художником я побывал вместе с актерами в гастрольных поездках во многих городах. Всегда со мной были кисти, краски, просто карандаши. Мне хотелось, чтобы все увидели сиюминутную прелесть подсмотренного мною у природы. Ведь каждый миг ее прекрасен. На каждом шагу она открывает нам свои чудесные таинства.

— И, действительно, переходя от картины к картине, — говорит рядовой В.Самохин, побывавший на выставке А.Батыкова, — постигаешь их общий смысл. В разных краях у природы своеобразные черты, однако они складывают мозаику цельного и единого лика. И еще понимаешь: начало всех начал — в любви к родному краю, где родился и вырос.

Созданные А.Батыковым картины, гармонично сочетаясь друг с другом, отображают смену всех времен года и символизируют магический духовный смысл человеческого бытия. Глядя на них, понимаешь, как важно жить по законам доброты и милосердия в благодарном краю. И нет в мире ничего милее родных улиц и гор. Нет ничего вкуснее узбекской лепешки со сладостью янтарно-зеленого, пронизанного солнцем, или лилово-темного, будто впитавшего прохладу ночи, винограда!

Вот такие чувства навевает у зрителей знакомство с работами талантливого художника-оптимиста.

Сергей БУДАЕВ,
корр. «Ватанпарвара».

2005 год — Год здоровья

Благодаря усилиям врача-окулиста Тулегена Ургенчбаева ученица 7-го класса 61-й школы Элликкалинского района вновь вернулась в свою любимую школу.

ТУРСУНОЙ ВЕРНУЛАСЬ В ШКОЛУ

Классный руководитель заметил, что на уроках Турсуной ничего не пишет, ведет себя странно. Как выяснилось, она не видела то, что написано на доске.

Врачи частного медицинского центра «Жавхар», куда обратилась за помощью семья Турсуной, правильно оценили ситуацию и поспешили на помощь. Благодаря лечению, через десять дней у девочки восстановилось зрение.

Это — всего лишь один пример той помощи, которую регулярно получают дети из малообеспеченных семей от врачей медицинского центра. Недавно более 600 учеников той же школы, где учится Турсуной, прошли бесплатный медицинский осмотр.

А.АРТЫКБАЕВ,
корр. УзА.

Кўрик-танлов

«ШУНҚОР ҚИЗЛАР»

Юртимиз бўйлаб кенг нишонланган шодиёна – Ватан ҳимоячилари куни умумхалқ байрами муносабати билан ўтказилаётган турли тадбирлар ҳамон давом этмоқда. Айнан шундай тадбирлардан бири Сергели тиббиёт коллежида бўлиб ўтди.

Ушбу билим даргоҳида анъанавий тарзда ўтказилиб келинаётган «Шунқор қизлар» кўрик-танловининг навбатдагиси ҳам пухта тайёргарлик кўрилган ҳолда кўтаринки руҳда уюштирилди.

Кўрик-танловда Даволаш иши бўлими иккинчи босқич талабаларининг «Барчиной авлодлари» ҳамда Ҳамширалик бўлими илк босқич талабаларининг «Қалқон» номли «ҳарбий» жамоалари ўзаро беллашишди.

«Ҳарбий» дейишимга сабаб, ушбу жамоа вакиллари ҳарбий либосда бўлиб, танлов шартлари ҳам ҳарбий касбга бағишланди.

Беллашув, олти шартнинг ҳар бири кескин курашлар остида кечди. Шартлар эса қуйидагича: сафда ҳаракатланиш ва қўшиқ айтиш, противогаз кийиш, ҳарбийлар ҳаётидан саҳна кўриниши, арқон тортиш, эркин мавзудаги ижодий чиқиш ҳамда жамоа сардорлари беллашувидан иборат бўлди.

Бўлғуси тиббиёт ходимларининг ҳарбийларга хос ҳаракатлари, шижоат ва ғайрати, билимдонликлари кўрик-танловнинг айнан жанговар руҳда ўтишига сабаб бўлди. Шунингдек, қатнашчилар мардлар касби билан боғлиқ маълумотлардан ҳам яхши хабардор эканликларини бажарилган шартларда намойиш этишди.

Мусобақани коллеж раҳбарининг маънавият ва маърифат ишлари бўйича муовини Абдунаби Орипов бошқарган бўлса, шу ўқув юрти ўқитувчилари ва ҳарбий касб вакиллари, шунингдек меҳмон сифатида ташриф буюрган шоира Марям Аҳмедовалардан иборат ҳайъат аъзолари кўрик-танловни баҳолаб боришди.

Сўнгги шартга қадар муросасиз кечган баҳслар жанговар дуранг билан якунланди.

Лейтенант
Тўлқин
ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ватанпарвар»
мухбири.

ҲИСОБ-КИТОБ

Ҳажвия

Тоғамнинг қўшниси Аброр акани кўрсам, ғалати бўлиб кетаман. Нуқул бир нималарни тарозуга солиб, хаёлида чамалаб юради.

- Мана шу калла неча кило чиқади?- деб қолди Янги йил кечаси тоғамнинг уйида ўтирганимизда дабдурустдан хумдай бошини кўрсатиб. – Қани, айтинг-чи, неча кило чиқади, деб ўйлайсиз?

- Билмадим, ўлчаб кўриш керак.

- Чамалаб айтаверинг.

- Кам айтиб юборсам-чи?

- Айтаверинг, хафа бўлиш йўқ.

- Олти ёки етти кило чиқса керак.

- Сал адашдингиз, майли. Лекин шунинг қанчаси гўшт ва қанчаси суяк эканлигини айтсангиз, беш кетаман сизга.

- Қандай билай энди буни?

- Тахминан айтинг.

- Элликка эллик бўлса керак.

- Шундай бўлақолсин, - деди у ўнг қўлини мушт қилиб дўлайтираркан. - Унда айтинг-чи, шу мушт қанча келади?

Елка қисдим.

- Елка қисманг-да энди, чамалаб бир нима денг-да.

Айтмасам, уришдан ҳам тоймайдиганга ўхшайди.

-Ярим кило,- дедим таваккал.

-Э, йўқ,- деди бурнининг тагига олиб борган муштига кўзларини ғилай қилиб қараркан.. - Бу калламдан ҳам оғир. Саксон килолик одамни бир уриб ағдараман.

-Йўғ-е, ростдан, а?

-Ишонмаяпсизми? Мана, сиз неча кило чиқасиз?.. Қўрқмай айтаверинг.

Саксон кило келсам-да, ҳайиқиброқ «олтмиш кило» дедим.

- Ҳа, майли, - деди у шимининг почасини тиззасигача шимараркан. Мана шу оёқнинг неча килолигини тўчна айта оласизми?

-Тўпиққачами ёки тиззагачами?

- Умуман думғазагача.

- Бир нима дейиш қийин. Боринг, ана, йигирма кило!

- Тополмадингиз! Ҳалим бобонинг олтмиш кило гўшт қиладиган эшагини бир тепиб ағдарганман ана шу оёқ билан.

-Эшак тирик қолганми, ишқилиб?

- Қўрқманг, тирик, тирик, - деди у кўйлагининг тугмаларини ечиб, тарвуздай жунли қорнини силаркан. – Шу қоринни неча кило чиқади, дейсиз?

- Ичидаги нарсалари билан биргами?

- Ҳа, ичидаги билан-да. Ичида бўлмаса, қорин бўладими?

-Қанча эканлигини тўғри айтолмайман-у, лекин бошингиз қорнингиздан енгилроқ, - дедим ўзимча чамалаб.

- Ҳа, ўлманг, - деди у яйраб куларкан. – Мана шу қорин оғирлашган сари бош енгиллашаверади.

-Наҳотки?!

-Тескариси ҳам бўлиши мумкин. Қорин енгиллашса, бош оғирлашаверади.

-Сабаб?

- Сабаб,- деди дастурхонга ишора қилиб, - қорин бўш бўлса, бош ишламайди... Қани ҳў ана у табакани бу ёққа олинг, қани, қорин таталаб кетдиэй...

Олиб бермасам бўлмайдиган. Ноилож ёнимдаги табакани унга узатдим.

Илҳом ЗОЙИР.

ТОПҚИРЛИК МАШҚИ

ЕЙЛАР БЎЙИЧА: 1.Митти сайроқи парранда. 2.Судан республикаси пойтахти. 3.Темирчилик ва заргарликда ишлатиладиган кундасимон асбоб. 4.Ибрат, ўрнак. 5.Қаттиқ, қалин қоғоз. 6.Волга дарёсининг чап ирмоғи. 7.Ҳавонинг берк идиш ичидаги сийраклашган ҳолати. 8.Ҳаётдаги нуқсонларни кулги орқали ифодалайдиган ҳажвий асар. 9.Ғарбий ярим шардаги номдош давлат ва пойтахт. 10.Ҳадис илмининг султони деб ном олган ислом оламининг йирик мутафаккири таваллуд топган шаҳар. 11.Хонадонларга яқин жойда яшовчи ўтроқ қуш. 12.Ўзбек ғазалнавис мумтоз шоираси. 13.Нўхатли миллий таом. 14.Шудгорни текислашда фойдаланиладиган асбоб. 15.Йигирма саккизта дона билан ўйналадиган кўнгилочар ўйин. 16.XIX асрда яшаб ижод этган ўзбек шоири, арабшуноси, хаттоти, «Калила ва Димна» асари таржимони. 17.Илмларни мукаммал эгаллаган билимдон. 18.Маҳсулотни айрибошлаш билан амалга оширилган савдо. 19.Ноз-неъмат сероблиги. 20.Бута ҳолида ўсувчи ҳўл мева. 21.Ватанимиздаги ҳудуди энг катта вилоят. 22.Африка ва Арабистон ҳудудларида тарқалган, тумшуғи узун йирик маймун. 23.Бир турдаги энергияни бошқа турдаги энергияга айлантириб фойдали иш бажарувчи механизм. 24.Ватани Англия ҳисобланувчи энг оммавий спорт ўйини. 25.Куй, оҳанг. 26.Углерод моддасининг яна бир номи. 27.Карвонни бошлаб борувчи, йўлбошчи. 28.Кулолчилик буюмлари, ғишт пишириладиган иншоот.

Фозилжон
ОРИПОВ.

ГАЗЕТАНИНГ 5-СОНИДА ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН ТОПҚИРЛИК МАШҚИНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

ЭНИГА: 7. Устав. 8. Вагон. 9. Наган. 10. Катет. 11. «Татра». 12. Адрас. 19. Қанот. 20. Тонна. 21. Аргон. 22. Канон. 23. Палос. 24. Селен. 31. Буфер. 32. Работ. 33. Туман. 34. Жамоа. 35. Аграр. 36. Ричаг.

БЎЙИГА: 1. Аскар. 2. Лафет. 3. Зафар. 4. Кобра. 5. Ландо. 6. Қатар. 13. Расад. 14. Товон. 15. «Роҳат». 16. Ангор. 17. Ордер. 18. «Ровер». 25. Дубай. 26. Нерон. 27. Танго. 28. Роман. 29. Румий. 30. Радар.

Бош муҳаррир полковник Ирисмуҳаммад АБДУКАРИМОВ

Телефонлар:
Бош муҳаррир ўринбосари – 56 17 98; масъул котиб – 56 04 60; ҳарбий хизмат ва тарбиявий ишлар бўлими – 56 02 51; давлат ва жамоат ташкилотлари билан алоқа боғлаш бўлими – 56 02 49; оммавий ишлар ва спорт бўлими – 56 08 72; маданият ва ижтимоий ҳаёт бўлими – 56 03 48; социология ва реклама бўлими – 56 54 76.

Обуна бўлими – 56 03 46. Навбатчи – 56 09 81.

Газета сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади.

Таҳририят фикри муаллифлар нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин. Таҳририятга келган қўлёзмалар, хатлар ва суратлар таҳлил қилинмайди ва муаллифларга қайтарилмайди. Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 032 рақами билан рўйхатга олинган.

Буюртма № 22 Р. Адади 22800.

Таҳририят манзили:
700031, Тошкент шаҳри, Д.Қўнаев кўчаси, 21-уй.

Газета «Ватанпарвар» таҳририятининг компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.
«RASTR» ҚК босмахонасида чоп этилди.

Босмахона манзили:
Тошкент ш., Юнусобод, Муродов кўчаси, 1-а.